

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

İLKÖĞRETİM 2. KADEME ÖĞRENCİLERİNİN
FARKLI MÜZİK TÜRLERİNE İLİŞKİN TERCİHLERİNİN ÇEŞİTLİ
DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ
(Kars İli Örneği)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Remziye Ezgi GÖKSEL

Ankara
Kasım, 2013

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

İLKÖĞRETİM 2. KADEME ÖĞRENCİLERİNİN
FARKLI MÜZİK TÜRLERİNE İLİŞKİN TERCİHLERİNİN ÇEŞİTLİ
DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ
(Kars İli Örneği)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Remziye Ezgi GÖKSEL

Danışman: Prof. Nezihe ŞENTÜRK

Ankara
Kasım, 2013

JÜRİ ÜYELERİNİN ONAY SAYFASI

Remziye Ezgi GÖKSEL' in “**İlköğretim 2. Kademe Öğrencilerinin Farklı Müzik Türlerine İlişkin Tercihlerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi (Kars İli Örneği)**” başlıklı tezi 05/11/2013 tarihinde, jürimiz tarafından, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı' nda Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Adı Soyadı

İmza

Başkan: Yrd. Doç. Dr. Mehmet ŞEREN

.....

Üye (Tez Danışmanı): Prof. Nezihe ŞENTÜRK

.....

Üye: Yrd. Doç. Dr. Selçuk BİLGİN

.....

ÖNSÖZ

Araştırmamın tüm aşamalarında her zaman yanımda olan, her konuda ilgi, destek ve yardımlarını esirgemeyen, eğitime, müzik eğitimine farklı bakış açılarıyla bakmamı sağlayan, titizliği, özverili rehberliği ve bitmeyen sabrıyla her zaman örnek aldığım tez danışmanım Sayın Prof. Nezihe ŞENTÜRK'e,

Verilerin istatistiksel analizi ve yorumlanması aşamasında değerli katkılarından dolayı Sayın Yrd. Doç. Dr. Gökhan ILGAZ ve eşi Seçil ILGAZ'a,

Araştırma anketimi uygulamam için bana her türlü çalışma ortamı sağlayan Fevzi Paşa İlköğretim Okulu, İsmet Paşa İlköğretim Okulu, Mihralibey İlköğretim Okulu, Özel Çelik Başarı İlköğretim Okulu idarecileri ve öğretmenlerine,

Araştırmamın her aşamasındaki tüm sıkıntılarında yanımda olan ve yardımlarını esirgemeyen çok değerli hocalarıma ve arkadaşlarıma,

Tüm hayatım boyunca her konuda yanımda olan, varlıklarıyla güç bulduğum çok değerli aileme,

Bana her zaman inanan, tüm desteğiyle yanımda olan, yaşadığım tüm sıkıntılarda motivasyonumu sağlamak için elinden geleni yapan sevgili eşim, hayat arkadaşım Fatih GÖKSEL'e teşekkürü bir borç bilirim.

Remziye Ezgi GÖKSEL

ÖZET

İLKÖĞRETİM 2. KADEME ÖĞRENCİLERİNİN FARKLI MÜZİK TÜRLERİNE İLİŞKİN TERCİHLERİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ (KARS İLİ ÖRNEĞİ)

GÖKSEL, Remziye Ezgi
Yüksek Lisans, Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı
Tez Danışmanı: Prof. Nezihe ŞENTÜRK
Kasım 2013

Bu araştırmanın temel amacı, İlköğretim 2. Kademe öğrencilerinin farklı müzik türlerine ilişkin tercihlerini okul türü, cinsiyet, sınıf seviyesi, gelir düzeyi, yerleşim bölgesi, kitle iletişim araçlarından etkilenme düzeyi, sosyal çevreden etkilenme durumu, müzikle aktif olarak ilgilenme değişkenlerine göre incelemektir. Bu amaç doğrultusunda, uzman görüşleri aracılığıyla, 2011-2012 eğitim-öğretim yılında Kars ilinde MEB'e bağlı genel müzik eğitimi veren, rastgele (random) yöntemiyle seçilen 4 ilköğretim okulunda (3 devlet okulu, 1 özel okul) 6,7 ve 8. Sınıf düzeyinde öğrenim gören toplam 755 öğrenciye uygulanmak üzere "Müzik Tercihleri Anketi" hazırlanmıştır. Bu anketten elde edilen veriler aracılığıyla, Kars ilinde öğrenim gören ilköğretim 2. Kademe öğrencilerinin farklı müzik türlerine ilişkin tercihleri okul türü, cinsiyet, sınıf seviyesi, gelir düzeyi, yerleşim bölgesi, kitle iletişim araçlarından etkilenme düzeyi, sosyal çevreden etkilenme durumu, müzikle aktif olarak ilgilenme değişkenlerine göre belirlenmeye çalışılmıştır.

Katılımcılara uygulanan anketler sonucu elde edilen veriler, kodlanarak bilgisayar ortamına aktarılmış, bilgisayar ortamına aktarılan bu veriler SPSS 18 programı kullanılarak çözümlenmiştir. Araştırmadan elde edilen bulguların yorumlanmasında frekans, yüzde, Man Whitney U ve Kruskal Wallis testleri kullanılmıştır.

Araştırma sonucunda, öğrencilerin araştırmada ele alınan değişkenlere göre farklı müzik türlerini tercih ettikleri sonucuna ulaşılmış ve ulaşılan sonuçlar doğrultusunda çeşitli öneriler sıralanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Müzik, Müzik Türleri, Müzik Tercihleri, İlköğretim 2. Kademe Öğrencileri

ABSTRACT**REVIEWING THE CHOICES OF 2nd LEVEL PRIMARY SCHOOL STUDENTS
ON DIFFERENT KINDS OF MUSIC, IN TERMS OF DIFFERENT VARIANCES
(THE CASE OF KARS)**

GÖKSEL, Remziye Ezgi
Master's Degree, Department of Music Teaching
Thesis Advisor : Prof. Nezihe ŞENTÜRK, Ph.D.
November 2013

The main goal of this study is to examine the preferences of the primary school second grade students about different kinds of music, according to the type of school, gender, grade level, income level, residential area, level of interaction with the mass-communication devices and social environment, and variables of interest in music actively. In line with this purpose, a "Music Preferences Questionnaire" has been prepared through expert opinions, to be applied to 755 students, studying at 6th, 7th and 8th grades in 4 different primary schools (3 state, 1 private) in Kars (affiliated to Ministry of National Education), which provide general music education and had been chosen with "random method". By means of the results obtained from this questionnaire, the preferences of students who study primary school 2nd grade in Kars, about different kinds of music was tried to be determined according to the type of school, gender, grade level, income level, residential area, level of interaction with the mass-communication devices and social environment, and variables of interest in music actively.

Questionnaires which had been applied to the participants were transferred to the computer by means of encoding and the data were analyzed through SPSS 18 program. For the interpretation of the outcomes of the research; frequency, percentage, Man Whitney U and Kruskal Wallis tests were used.

At the end of the research it is found out that the students prefer different kinds of music according to the aforementioned variables, and different proposals have been listed in line with the obtained results.

Key Words: Music, Kind of Music, Music Preferences, Primary school second grade students

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	ii
ÖZET.....	iii
ABSTRACT.....	iv
İÇİNDEKİLER.....	v
TABLolar LİSTESİ.....	vi
KISALTMALAR LİSTESİ.....	x
1.GİRİŞ.....	1
1.1. Müzik.....	1
1.1.1. Müziğin İnsan Yaşamındaki Yeri.....	2
1.2. Ergen ve Müzik.....	3
1.3. Müzik Türleri.....	4
1.3.1. Geleneksel Türk Halk Müziği.....	4
1.3.2. Geleneksel Türk Sanat Müziği.....	5
1.3.3. Yabancı Popüler Müzik.....	5
1.3.3.1. Yabancı Rock.....	5
1.3.3.2. Heavy Metal.....	6
1.3.3.3. Yabancı Hip-Hop/Rap Müzikler.....	7
1.3.4. Türk Popüler Müziği.....	7
1.3.4.1. Türk Rock.....	7
1.3.4.2. Protest Pop.....	8
1.3.5. Klasik Batı Müziği.....	8
1.3.6. Arabesk/Fantezi Müziği.....	9
1.4. Müziksel Beğeni ve Müziksel Tercih.....	10
1.5. Problem Durumu.....	11
1.5.1. Problem Cümlesi.....	12
1.5.2. Alt Problemler.....	12

1.6.Araştırmanın Amacı	12
1.7. Araştırmanın Önemi	13
1.8.Varsayımlar	13
1.9. Sınırlılıklar.....	13
1.10 Tanımlar	14
2.İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	15
3. YÖNTEM	21
3.1.Araştırmanın Modeli	21
3.2. Evren ve Örneklem.....	21
3.3.Verilerin Toplanması.....	21
3.4.Verilerin Analizi	22
4. BULGULAR VE YORUM.....	24
4.1. Birinci Alt Probleme Ait Bulgular ve Yorum	24
4.2. İkinci Alt Probleme Ait Bulgular ve Yorum	27
4.3. Üçüncü Alt Probleme Ait Bulgular ve Yorum	31
4.4. Dördüncü Alt Probleme Ait Bulgular ve Yorum	34
4.5. Beşinci Alt Probleme Ait Bulgular ve Yorum	39
4.6. Altıncı Alt Probleme Ait Bulgular ve Yorum	43
4.7. Yedinci Alt Probleme Ait Bulgular ve Yorum.....	48
4.8. Sekizinci Alt Probleme Ait Bulgular ve Yorum.....	53
5. SONUÇ VE ÖNERİLER	57
5.1. Sonuçlar	57
5.1.1. Birinci Alt Probleme Ait Sonuçlar	57
5.1.2. İkinci Alt Probleme Ait Sonuçlar	58
5.1.3. Üçüncü Alt Probleme Ait Sonuçlar	58
5.1.4. Dördüncü Alt Probleme Ait Sonuçlar.....	59
5.1.5. Beşinci Alt Probleme Ait Sonuçlar.....	61

5.1.6. Altıncı Alt Probleme Ait Sonuçlar	62
5.1.7. Yedinci Alt Probleme Ait Sonuçlar	64
5.1.8. Sekizinci Alt Probleme Ait Sonuçlar.....	66
5.2. Öneriler	67
6. KAYNAKÇA	69
EKLER	71

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1.	Öğrencilerin Okudukları Okul Türlerini Gösteren Dağılım.....	24
Tablo 2.	Öğrencilerin Okul Türüne Göre Türk Halk Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Mann-Whitney U testi Sonuçları	24
Tablo 3.	Öğrencilerin Okul Türüne Göre Türk Sanat Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Mann-Whitney U testi Sonuçları	25
Tablo 4.	Öğrencilerin Okul Türüne Göre Yabancı Popüler Müzik Dinleme Tercihlerine İlişkin Mann-Whitney U testi Sonuçları.....	25
Tablo.5	Öğrencilerin Okul Türüne Göre Türk Popüler Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Mann-Whitney U testi Sonuçları.....	26
Tablo 6.	Öğrencilerin Okul Türüne Göre Klasik Batı Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Mann-Whitney U testi Sonuçları	26
Tablo 7.	Öğrencilerin Okul Türüne Göre Arabesk/Fantezi Müzik Dinleme Tercihlerine İlişkin Mann-Whitney U testi Sonuçları.....	27
Tablo 8.	Ankete Katılan Öğrencilerin Cinsiyet Bilgileri Dağılımı.....	27
Tablo 9.	Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Türk Halk Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Mann-Whitney U testi Sonuçları	28
Tablo 10.	Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Türk Sanat Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Mann-Whitney U testi Sonuçları.....	28
Tablo 11.	Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Yabancı Popüler Müzik Dinleme Tercihlerine İlişkin Mann-Whitney U testi Sonuçları.....	29
Tablo 12.	Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Türk Popüler Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Mann-Whitney U testi Sonuçları.....	29
Tablo 13.	Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Klasik Batı Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Mann-Whitney U testi Sonuçları.....	30
Tablo 14.	Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Arabesk/Fantezi Müzik Dinleme Tercihlerine İlişkin Mann-Whitney U testi Sonuçları.....	30
Tablo 15.	Ankete Katılan Öğrencilerin Sınıf Bilgileri Dağılımı	31
Tablo 16.	Öğrencilerin Sınıf Seviyesine Göre Türk Halk Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Kruskal Wallis H testi Sonuçları	31

Tablo 17. Öğrencilerin Sınıf Seviyesine Göre Türk Sanat Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Kruskal Wallis H testi Sonuçları	32
Tablo 18. Öğrencilerin Sınıf Seviyesine Göre Yabancı Popüler Müzik Dinleme Tercihlerine İlişkin Kruskal Wallis H testi Sonuçları	32
Tablo 19. Öğrencilerin Sınıf Seviyesine Göre Türk Popüler Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Kruskal Wallis H testi Sonuçları	33
Tablo 20. Öğrencilerin Sınıf Seviyesine Göre Klasik Batı Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Kruskal Wallis H testi Sonuçları	33
Tablo 21. Öğrencilerin Sınıf Seviyesine Göre Arabesk/Fantezi Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Kruskal Wallis H testi Sonuçları	34
Tablo 22. Ankete Katılan Öğrencilerin Yerleşim Bölgelerine İlişkin Dağılımı.....	34
Tablo 23. Öğrencilerin Yerleşim Bölgelerine Göre Türk Halk Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Kruskal Wallis H testi Sonuçları	35
Tablo 24. Öğrencilerin Yerleşim Bölgelerine Göre Türk Sanat Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Kruskal Wallis H testi Sonuçları	36
Tablo 25. Öğrencilerin Yerleşim Bölgelerine Göre Yabancı Popüler Müzik Dinleme Tercihlerine İlişkin Kruskal Wallis H testi Sonuçları	36
Tablo 26. Öğrencilerin Yerleşim Bölgelerine Göre Türk Popüler Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Kruskal Wallis H testi Sonuçları	37
Tablo 27. Öğrencilerin Yerleşim Bölgelerine Göre Klasik Batı Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Kruskal Wallis H testi Sonuçları	38
Tablo 28. Öğrencilerin Yerleşim Bölgelerine Göre Arabesk/Fantezi Müzik Dinleme Tercihlerine İlişkin Kruskal Wallis H testi Sonuçları	38
Tablo 29. Ankete Katılan Öğrencilerin Gelir Düzeylerine İlişkin Dağılım	39
Tablo 30. Öğrencilerin Gelir Düzeylerine Göre Türk Halk Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Kruskal Wallis H testi Sonuçları	39
Tablo 31. Öğrencilerin Gelir Düzeylerine Göre Türk Sanat Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Kruskal Wallis H testi Sonuçları	40
Tablo 32. Öğrencilerin Gelir Düzeylerine Göre Yabancı Popüler Müzik Dinleme Tercihlerine İlişkin Kruskal Wallis H testi Sonuçları	40
Tablo 33. Öğrencilerin Gelir Düzeylerine Göre Türk Popüler Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Kruskal Wallis H testi Sonuçları	41

Tablo 34. Öğrencilerin Gelir Düzeylerine Göre Klasik Batı Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Kruskal Wallis H testi Sonuçları	42
Tablo 35. Öğrencilerin Gelir Düzeylerine Göre Arabesk/Fantezi Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Kruskal Wallis H testi Sonuçları	42
Tablo 36. Öğrencilerin Kitle İletişim Araçlarından Etkilenme Düzeylerine İlişkin Dağılım	43
Tablo 37. Öğrencilerin Kitle İletişim Araçlarından Etkilenme Düzeylerine Göre Türk Halk Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Kruskal Wallis H testi Sonuçları.....	43
Tablo 38. Öğrencilerin Kitle İletişim Araçlarından Etkilenme Düzeylerine Göre Türk Sanat Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Kruskal Wallis H testi Sonuçları.....	44
Tablo 39. Öğrencilerin Kitle İletişim Araçlarından Etkilenme Düzeylerine Göre Yabancı Popüler Müzik Dinleme Tercihlerine İlişkin Kruskal Wallis H testi Sonuçları.....	44
Tablo 40. Öğrencilerin Kitle İletişim Araçlarından Etkilenme Düzeylerine Göre Türk Popüler Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Kruskal Wallis H testi Sonuçları.....	45
Tablo 41. Öğrencilerin Kitle İletişim Araçlarından Etkilenme Düzeylerine Göre Klasik Batı Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Kruskal Wallis H testi Sonuçları.....	46
Tablo 42. Öğrencilerin Kitle İletişim Araçlarından Etkilenme Düzeylerine Göre Arabesk/Fantezi Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Kruskal Wallis H testi Sonuçları.....	47
Tablo 43. Ankete Katılan Öğrencilerin Sosyal Çevrelerinden Etkilenme Durumlarına İlişkin Dağılım	48
Tablo 44. Öğrencilerin Sosyal Çevrelerinden Etkilenme Durumlarına Göre Türk Halk Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Kruskal Wallis H testi Sonuçları.....	48
Tablo 45. Öğrencilerin Sosyal Çevrelerinden Etkilenme Durumlarına Göre Türk Sanat Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Kruskal Wallis H testi Sonuçları.....	49
Tablo 46. Öğrencilerin Sosyal Çevrelerinden Etkilenme Durumlarına Göre Yabancı Popüler Müzik Dinleme Tercihlerine İlişkin Kruskal Wallis H testi Sonuçları.....	50

Tablo 47. Öğrencilerin Sosyal Çevrelerinden Etkilenme Durumlarına Göre Türk Popüler Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Kruskal Wallis H testi Sonuçları.....	51
Tablo 48. Öğrencilerin Sosyal Çevrelerinden Etkilenme Durumlarına Göre Klasik Batı Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Kruskal Wallis H testi Sonuçları.....	52
Tablo 49. Öğrencilerin Sosyal Çevrelerinden Etkilenme Durumlarına Göre Arabesk/Fantezi Müzik Dinleme Tercihlerine İlişkin Kruskal Wallis H testi Sonuçları.....	53
Tablo 50. Ankete Katılan Öğrencilerin Müzikle Aktif Olarak İlgilenmelerine İlişkin Dağılım.....	53
Tablo 51. Öğrencilerin Müzikle Aktif Olarak İlgilenmelerine Göre Türk Halk Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Mann-Whitney U testi Sonuçları.....	54
Tablo 52. Öğrencilerin Müzikle Aktif Olarak İlgilenmelerine Göre Türk Sanat Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Mann-Whitney U testi Sonuçları.....	54
Tablo 53. Öğrencilerin Müzikle Aktif Olarak İlgilenmelerine Göre Yabancı Popüler Müzik Dinleme Tercihlerine İlişkin Mann-Whitney U testi Sonuçları.....	55
Tablo 54. Öğrencilerin Müzikle Aktif Olarak İlgilenmelerine Göre Türk Popüler Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Mann-Whitney U testi Sonuçları.....	55
Tablo 55. Öğrencilerin Müzikle Aktif Olarak İlgilenmelerine Göre Klasik Batı Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Mann-Whitney U testi Sonuçları.....	56
Tablo 56. Öğrencilerin Müzikle Aktif Olarak İlgilenmelerine Göre Arabesk/Fantezi Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Mann-Whitney U testi Sonuçları.....	56

KISALTMALAR LİSTESİ

THM: Türk Halk Müziği

TSM: Türk Sanat Müziği

YPM: Yabancı Popüler Müzik

TPM: Türk Popüler Müziği

KBM: Klasik Batı Müziği

AFM: Arabesk/Fantezi Müzik

1.GİRİŞ

Müzik doğumumuzdan ölümümüze kadar hayatımızda var olan; sevinçlerimizi, üzüntülerimizi v.b. duygularımızı ifade etmemizi sağlayan bir olgudur.

Daha anne karnındayken bebeğin müziğe verdiği tepki, bebeğin büyüüp ona annesinin söylediği ninniler ile etkisini sürdürmeye devam eder. Ailesinden, içinde bulunduğu sosyal çevresinden, medyadan vb. diğer faktörlerden etkilenecek birey müziğe karşı çeşitli tutumlar geliştirir ve bu tutumlar bireyin müziksel beğenisini oluşturur. Yüzyıllardır süregelen uygarlıklardaki toplumların yaşayış biçimlerinden, kültürel yapılarından harmanlanarak farklı müzik türlerinin oluşmasıyla beraber insanlar, müziksel beğenilerinin de etkisiyle farklı müzik türlerini tercih etmeye yönelmişlerdir.

İnsanların kişilik özellikleri, çevreleri, yaşam tarzları, içinde buldukları ruh halleri v.b değişkenlere bağlı olarak müzik beğenileri de değişim göstermektedir.

Teknolojinin gelişmesi, internete ulaşma imkânının artması, CD'lere ve müzikle ilgili videolara olan ilginin artmasıyla beraber müzik insanların hayatında önemli bir yer tutmuş ve tutmaya devam etmektedir. En küçüğünden en büyüğüne insanlar duygularını dinledikleri müziklerle ifade etmektedirler.

İlköğretim 2. kademe öğrencilerinin farklı müzik türlerine ilişkin tercihlerini çeşitli değişkenler açısından incelenmeden önce; müziği, müziğin insan hayatındaki yeri ve önemini, ergen ve müzik arasındaki ilişkiyi ve araştırmada ele alınan müzik türlerini incelemek uygun olacaktır.

1.1.Müzik

“İnsan yaşamının ve varoluşunun en temel öğelerinden biri olan müzik tarih boyunca insanlar için, duyguların ifadesinde kullanılan en temel araç olagelmiştir.”(Şentürk, 2001, s.141)

Say'a göre müzik, insana duyup düşündüklerini seslerle anlatma olanakları veren bir “dil”dir. Bu dilin anlaşılır olması için, birbirini izleyerek akıp giden seslerin anlam taşıması gerekir. Müziğin anlamı, insanın hayat karşısındaki davranışlarıdır. Öyleyse “müziksel anlatım”, insanın seslerle duygu ve düşüncelerini, izlenim, tasarım ve dileklerini anlatmasıdır, içini dökmesidir. Müzik işte bundan dolayı ortak bir dil

özelliği kazanmıştır. Değişik kıtalardaki değişik toplumların insanları, bu nedenler müzik dilinde buluşabilmiş, müzikle anlaşabilmiştir. (Say, 2006, s.17)

Müziğin psikolojik bir etkiye sahip olduğu, hemen herkes tarafından bilinir. Bazen hiç görmediğiniz birisiyle telefonda konuşurken bile, o kişinin karakter yapısı hakkında oldukça isabetli bir fikir edirsiniz. Duyarlı bir insan, sestən yola çıkarak, görüntüye gerek duymaksızın insanları tanıyabilme gücüne sahiptir. Ancak pek az kimse, sese hak ettiği ilgiyi gösterir. Oysa psikolojik gelişimi yansıtan en önemli araç, ses ve müziktir. (Khan, 2001, s.137)

Bunun için müzik, duygusal yaşamın heyecan verici özel bir ifadesidir. Hissettiği duygu, düşünce ve heyecanların ince farklarını kelimelerle anlatmak mümkün değildir. Bu nedenle müzik, insanların sözcüklerle anlatamadıkları duygu, düşünce ve heyecanlarını sesler aracılığı ile anlatma sanatı olarak tanımlanır. Bu işitsel sanat, insan yaşamının her anında, her evresinde çeşitli biçimlerle duyulmaktadır. (İlik, 1994, s.48)

Kısacası müzik hayatımızın her alanında bulunan; sevinç, hüzün vb. duygularımızı açığa vurmamızı sağlayan; farklı kültürdeki insanlarla ortak bir anlayış içerisinde bulunmamıza olanak sunan evrensel bir iletişim aracıdır.

1.1.1.Müziğin İnsan Yaşamındaki Yeri

“İnsan, bir ses evreninin içine doğar, onunla iç içe yaşar, algıladığı seslerle etkileşim içinde bulunur. Tarih öncesi çağlardan beri insanoğlu, işittiği sesleri çözümleyip değerlendirmeye çalışmış, yüzyıllar içinde sesleri düzenlemekte ustalaşarak onlardan bir ifade biçimi yaratmıştır” (Say, 2006, s.17).

Daha anne karnında iken bebeklerin annelerinin kalp atışlarından etkilendiği, anne rahmindeyken çevreden duydukları seslere karşı duyarlı oldukları bilinmektedir.

Nitekim yapılan deneylerde, ses bandına alınmış kalp atış seslerinin dinletildiği odaya yatan yeni doğmuş bebeklerin, hiç ses verilmeyen odadaki bebeklerden daha erken uykuya daldıkları gözlenmiştir. Bu durum, insan yavrusunun müziğe, daha doğrusu bazı müziksel öğelere karşı, daha doğmadan önce belirli bir duyarlılık kazanmaya başladığının göstergesi olarak kabul edilir. (Uçan, 2005, s.12)

Yeni doğan bir bebek, ilk nefesi ile ilk çığlığını atarak yaşamına başlar. Bu onun ilk müzikal denemesi olup, duygusal ve bilinçsel iç dünyasının sesidir. Bebeğin bu müziksel yeteneği onunla beraber gelişir. Büyüdükçe de içinde yaşadığı ortama, kültürüne, aldığı eğitime, duysal, düşünsel yapısına eşdeğer olarak estetik kazanımlar ile şekillenir ve yaşamı boyunca, somut fakat onunla etkileşim içinde olan bir yapıya erişir. (Otacıoğlu, 2008, s.1)

Sesler aracılığıyla anlatılan müzik, sevinci, hüznü, acıyı, şakayı, tutkuyu, protestoyu, yalvarışı ifade eder. Müzik insana kendini tanıma, kendini gerçekleştirme, kendini anlatma, kendini aşma olanağı verir. İnsan ve müzik ilişkisinde çeşitlenen etkiler bireyin içinde yaşadığı doğal, toplumsal, kültürel koşullar ve olanaklarla sınırlıdır. Bu koşul ve olanakların niteliği, toplumun ve müziksel çevrenin gelişkinlik düzeyine bağlıdır. Müzik birey olarak insanın, duygusal ve düşünsel dünyasına hareket getirir. İnsanın kendini tanımasına, duygularını inceltmesi ve yüceltmesine, düşündürüp duygulandırmasına yol açar. (Biol, 2002, s.421)

Sonuç olarak insan doğum öncesinden başlayarak ölümüne kadar sürekli müzikle iç içedir. Müzik geçmişte olduğu gibi şimdi ve gelecekte de yaşamımızın ayrılmaz bir parçası olmaya devam edecektir.

1.2. Ergen ve Müzik

Bu araştırmanın örneklemini ilköğretim 2.kademede öğrenim gören 6., 7. ve 8. Sınıf öğrencileri (11-14 yaş arası) oluşturduğu için, araştırmanın örneklemini oluşturan öğrenciler çocukluk döneminin son evresi, ergenlik döneminin ise başlangıç evresi arasında bulunan erken erinlik (buluş çağı) döneminde yer almaktadırlar. Bu amaçla bu bölümde ergen ve müzik arasındaki ilişkiden söz edilmiştir.

Seslerle etkileşim içinde olan çocuklar zamanla büyüyerek, çocukluk döneminden ergenlik dönemine geçiş süreçlerinde içinde buldukları gelişim döneminin doğal sonucu olarak birtakım fiziksel ve ruhsal değişim geçirirler. Bu dönemde kendilerini tanımaya, benlik algılarını oluşturmaya, kişisel zevklerini fark etmeye başlarlar. Kendilerini tanımaya başlayan ergenler için bu dönem çoğu ergen için stresli bir dönemdir. Bu dönemdeki bireyler aileleriyle daha az zaman geçirirken, arkadaş çevreleriyle daha sıkı iletişimde bulunurlar ve çoğunlukla zamanlarını müzik dinleyerek geçirmektedirler.

Ergenin müziğe ayırdığı zaman ve dinlediği müzik türü, onun arkadaş grubunun müzik zevkine, yaşına ve müzik ilgisine bağlı olarak değişebilir. Çocuklukta verilecek müzik kültürü insanın kurallara uymasını da kolaylaştırır. Art arda gelen melodi ve ritimlerin düzenliliği ve bu çocuğun bunu duyması onda bir iç disiplin geliştirir. Beraber müzik parçası çalmak veya söylemek gençlerde bir aradalık ve beraberlik duygularını geliştirir. Arkadaşlık duygusunu artırır. Müzik bireyde hoş duygular uyandıran ve keyifli anlar yaşatan bir uğraştır. Bazen ergen dinlediği müziğin tonunu yükselterek, onu yetişkine karşı beslediği isyankârca duygularını ifadede bir araç olarak da kullanabilir. Bu durumda dinlenen

müziğin tonu ve türü yetişkinle ergen arasında çatışma yaratabilmektedir. Çok fazla TV seyretmek veya müzik dinlemek gençlerin bütün zamanını almakta ve bazen bunlar gençlerin günlük hayatın getirdiği sıkıntıları unutmak için kullandıkları sığınma veya kaçma faaliyetleri olmaktadır. (Orhan, 2003, s.28-29)

Çoban' göre ergenlikle beraber soyut düşünme yeteneğini geliştirmiş olan kişiler, daha gelişmiş bir müzikal yaşantı içine girerler. Bazı ergenler korolara, okul bandolarına, müzik aleti çalma (sıklıkla gitar) gibi daha sistemli müzikal etkinliklere katılırlar. Bazı ergenler ise, kendi aralarında müzik grupları oluşturabilirler. Bunlar genellikle bir rock grubu, caz grubu veya pop müzik içerikli gruplar olur. Ancak müzik yapma ve müzik icrasında bulunma müzikal ilişkinin tek yolu değildir. Ergenler müzik videolarını, kliplerini takip etmek, çıkan müzik kasetlerini veya CD' lerini dinlemek için büyük zaman ayırırlar. Hatta sohbetlerinde bu müzikal materyalden sıklıkla bahsederler. Dinledikleri yeni bir müziği akranlarıyla paylaşmak için can atarlar. Bu paylaşım onlarda büyük bir heyecan, coşku ve haz duygusu uyandırır.(Çoban, 2006, s.74)

1.3. Müzik Türleri

“Say 'a göre müzik türü amaçları ve üretim özellikleri bakımından ortak yönlere sahip olan, toplumsal ve bireysel bakımdan ayrı bir işlevi ve yeri bulunan müzik cinslerine verilen addır” (Say, 2005, s.368).

Müzik türleri, dünyada ve Türkiye'de günden güne artan çeşitlilik göstermektedir. Ancak müzik türlerini genel olarak 3 ana tür içinde sınıflandırabiliriz. Bunlar, geleneksel müzik, klasik müzik ve popüler müziktir. Bu müzik türleri, bireysel ve toplumsal açıdan insan hayatında ayrı bir yer tutar ve hem sosyolojik, hem psikolojik bir olgu özelliğiyle değişik gereksinimleri karşılar: Geleneksel müzik, halkın birikimini dile getiren gereksinimleri temsil eder; klasik müzik, sanatsal doyumu karşılamayı amaçlar; popüler müzik ise genellikle eğlence kesimine yöneliktir. (Orhan, 2003, s.30)

1.3.1. Geleneksel Türk Halk Müziği

Toplumun gelenek ve göreneklerini, yaşayış biçimlerini, sevgilerini, umutlarını, özlemlerini dile getiren; her yörenin kendine has çalgı ve söyleyiş biçimiyle duygularını ifade eden müzik çeşidimizdir.

“Bütün ülkelerin halk müzikleri gibi, bizim halk müziğimiz de kuşaktan kuşağa, kulaktan kulağa iletilerek yaşatılmıştır. Çoğunlukla sözlü müzik özelliğindedir. Çalgısal biçimleri ise genelde halk danslarına eşlikte kullanılır.” (Say, 2005, s.542)

GTHM 1950'lere değin, Karacaoğlan, Koroğlu, Pir Sultan Abdal, Aşık Veysel, Neşet Ertaş, Muharrem Ertaş, Aşık Mahsuni Şerif gibi ozanlarla aşıklık geleneği can bulmuş, 50'lerden sonra devlet koroları, TRT, halk eğitimi merkezleri, özel kurslar, cemiyet ve dernekler ile müzik eğitimi veren okullardaki çalışmalarla güçlenmiştir. (Yurga, 2010, s.13-14)

Cumhuriyetin kurulmasından sonra bilinçli bir halk kültürü kavrayışından kaynaklanan derleme çalışmaları geliştirilmiş, bu eserlerin kamuoyunda tanınması için özellikle radyo yayınlarında seslendirme programlarına önem verilmiştir. Aşık geleneğinin son kuşağı olan, Aşık Veysel (1894-1973), Aşık Ali İzzet (1902-1981) gibi halk sanatçılarında değer verilmesi de bu kapsamdadır. Halk müziğimizin özellikle gençlik tarafından benimsendiği kısa bir dönem ise 1930'lu yıllarda başlayıp 1970'li yıllarda son bulmuştur. 1970'ten sonra yerli ve yabancı popüler müziklerin egemen olması nedeniyle bütün geleneksel değerler gibi halk müziğimiz de yeni kuşakların tanıyıp yakınlık duyamadığı bir müzik türü konumuna gelmiştir.(Say, 2005, s.543)

1.3.2. Geleneksel Türk Sanat Müziği

Türk sanat müziği, "Klasik Türk Müziği" ve "Divan Musikisi" gibi adlarla da belirtilir. Bu derinlikli, soylu müzik, kentsel kökeniyle toplumun üst katmanlarının beğenisini dile getirmiştir. Yaratıcıları, padişahların da özendiği "*besteci*" lerdir. (Say, 2006, s.225)

Daha çok Osmanlı Sarayı'nda yaşamış ve yaşatılmış, Cumhuriyet Türkiye'si ile birlikte bütün ülke insanımıza mal olmuş, uzun eğitimler sonucu seslendirilebilen, yüzlerce makamı bulunan, yazıldığı notadan okunamayan ve çalınamayan, çalgısı ve notası standart olmayan, günümüzde halen sistem sorunları olan, üzerinde sürekli tartışılan ve tartışılacak olan, kendine özgü çalgıların yanında batı çalgılarını da benimseyen, ünlüler yetiştiren, assolistler çıkaran; III. Selim, İsmail Dede Efendi, Hacı Arif Bey, Tamburi Cemil Bey, Yesari Asım Ersoy, Münir Nurettin Selçuk, Sadi Işıl, Selahattin İçli, Şerif İçli, Suphi Ziya Özbekkan, Fehmi Tokay, Vecdi Seyhun, Şevki Bey, İsmail Baha Sürelsan, Şemsettin Ziya Bey, Selahattin Pınar, Refik Fersan, Avni Anıl, Şekip Ayhan Özışık gibi çok sayıda önemli besteciği tarihinde barındıran, bilimselleşmesi için müzik araştırmacılarını peşinden koşturan ve en büyük özelliği olan tek sesliliğinin yanında, son yıllarda çoksesli örneklerine de tanık olduğumuz müzik çeşidimizdir. (Yurga, 2010, s.16)

1.3.3. Yabancı Popüler Müzik

1.3.3.1. Yabancı Rock

1950'li yıllarda ortaya çıkmış olan rock müzik, batı dünyasının sanat müziği ile halk müziği anlayışlarının kendi kavramları doğrultusunda pop müziğe taşınmış biçimidir. Rock müziğin kaynağı

olarak, Rhythm and Blues ve Country, olarak tanımlanan, Amerikan siyah müziği gösterilir. İlk etapta bölgesel olarak dinlenen bu yeni müzik tarzı daha sonraları bütün dünyaya yayılmıştır.

Chuck Berry ve Elvis Presley ile birlikte rock müzik, zirvedeki yerini sağlamlaştırmış ve kendisini geliştirmiştir. Teknolojinin gelişmesi ile amplifikatörlerin yaygınlaşması, elektrogitarın rock müziğe girişini sağlamış, bu müziğe yeni bir soluk getirmiş ve daha sert müzikle yapılmaya başlanmıştır. Daha sonraki dönemlerde grup mantığının yaygınlaşması ile Beatles, The Rolling Stones gibi dünyaca ünlü gruplar rock müziğe damgasını vurmuştur.

(www.bilgiustam.com/rock-muzik-nedir-rock-muzigin--turleri-ve-tarihcesi/ 26.08.2013 tarihinde erişilmiştir.)

1.3.3.2. Heavy Metal

Heavy metal (bilinen kısa adıyla metal) 1960'lı yıllarda İngiltere'nin Midlands Bölgesi ve ABD'de gelişmeye başlayan rock müzik türüdür. Blues ve Rock'n Roll türlerini temel alan heavy metal; kalın ve ağır sesi, distortion, solo gitar ve yüksek ses gibi kendine özgü elementlere sahiptir. Heavy metal sözleri ve canlı performansları genelde maçoçluk ve kabadayılık ile özdeşleştirilmiştir.

Led Zeppelin, Black Sabbath ve Deep Purple gibi ilk heavy metal grupları ağır eleştirilere maruz kalsa da geniş kitlelere hitap edebilmiştir ve bu eleştiriler heavy metal tarihi boyunca neredeyse her grubu etkilemiştir. 1970'lerin ortalarında Judas Priest, Heavy metal Blues türünün etkisinden kurtararak bu türün gelişimini tetiklemiş, bir başka grup olan Motörhead ise türe sertlik ve hız katarak Heavy metalin gelişmesine katkıda bulunmuştur. Iron Maiden gibi New Wave of British Heavy Metal akımından etkilenen gruplar da bu gelişmeyi devam ettirmiş ve 1970'li yılların sonunda Heavy metal dünya çapında hayran kitlesine ulaşarak headbang, metalhead gibi alt kültürleri oluşturmuştur.

1980'li yıllarda Glam metal türünü benimseyen Mötley Crüe ve Poison gibi gruplar daha aşırı ve agresif tarzda müzik yaparken, bir yandan da Metallica, Megadeth, Slayer, ve Anthrax gibi gruplar Thrash metal'in yükselişini sağlamışlardır. death metal ve black metal türleri ise bu dönemde karışım alt kültür öğeleridir.

(http://tr.wikipedia.org/wiki/Heavy_metal 18.07.2013 tarihinde erişilmiştir.)

1.3.3.3. Yabancı Hip-Hop/Rap Müzikler

Hip-hop, 1970'li yılların sonunda Amerika'da gettolardan çıkan siyahların oluşturduğu bir kültürdür. En son popüler müzik türü olan rap müzikte ritim unsuru belirgin şekilde ön plandadır; hem şarkı sözleri hem de tonlamanın önemli olduğu rap müziğinde şarkı sözlerinde rock müziğine benzer olarak ırkçılık, ezilmişliğe karşı olma, haksızlıklara karşı olma gibi konular ağırlıklı olarak işlenmektedir. (Doğan, 2008, s.43)

1.3.4. Türk Popüler Müziği

Ritmik yapısı, kullanılan enstrümanları ve ezgisel yapısıyla geniş bir kitle tarafından dinlenen müzik türüdür.

Yurga, (2010 :17)'ya göre; 90'ların ikinci yarısında ülkemizde birden bire patlayan pop müzik arabeskin önüne geçmiştir. Türkiye'de son yıllarda pop müzik piyasasının hızlı yol almasını sağlayan nedenler şöyle sıralanabilir:

1. Türkiye'ye 1980'lerin sonuna kadar elektronik gereçler çoğu zaman, ancak kaçak yollardan girerdi. İthal yollarının açılarak elektronik gereçlerin rahatça girebilmesi, müzik setleri, kasetçalarlar ve elektronik çalgıların bollaşması.
2. Radyo ve televizyon kanallarının çoğalarak, gereksinimleri olan müzik programlarının, arz-talep dengesini sağlayabilmek için amatörler bile olanak sağlaması.
3. Müzik yapımcılarının, (daha önce arabesk müzikte olduğu gibi) iştahını kabartması!
4. % 70'imizin genç olduğu ülkemizde, genç kesimin (özellikle ergenlik çağındakilerin) hedef alınması.
5. Arabesk müziğin sıkıcı hale gelmesi ve arayışlara girilmesi.

1.3.4.1. Türk Rock

Rock, sadece bir müzik türü değil, başlı başına bir kültürdür. Hippiliğin devamı olarak da düşünebilecek Rock kültürü, elektrogitar ile devleşmiş, yüksek volümde çalmak, söylemek, sürekli olarak baş sallamak, değişik sesler çıkarmak, bağırarak, haykırmak, zamana başkaldırı ve bir isyan olarak değerlendirilebilir. Bu yönden bakıldığında, Rock müzik bir çeşit "Protest müziktir" denilebilir. (Yurga, 2010, s.21)

Say'a göre müzik tarihinin en yaygın, verimli, ticari ve karlı müzik türü olarak büyük bir uluslararası endüstrinin gereğini oluşturan popüler müzik çeşididir. 1950'li yıllarda ortaya çıktığından beri rock müzik,

çeşitlenen stilleriyle, Batı dünyasının sanat müziği ve halk müziği geleneklerini kendi anlayışına göre pop müziğe taşıyarak etkisini dünya ölçeğinde yaygınlaştırmıştır. (Say, 2005, s.452)

Türkiye'de Rock müzik anlayışı, ilk olarak Anadolu halk müziği ile rock müziğin birleşimi müzik türü Anadolu Rock olarak ortaya çıkmıştır. Erkin Koray, Barış Manço, Cem Karaca, Fikret Kızılok ve Moğollar buna örnektir. 90'lı yılların başında ise Türk rock müziği yeniden canlandıran; Pentagram, Haluk Levent, Kurban ve Bulutsuzluk Özlemi albümler çıkarmışlardır, 90'lı yılların sonunda ise Özlem Tekin, Şebnem Ferah, Teoman gibi solo sanatçıların yanı sıra Mor ve Ötesi, Kargo, Vega gibi gruplar albüm yapmışlardır. 2000'li yıllarda ise solo çalışmalar yapan Hayko Cepkin ve bar performansları yapan gruplardan Redd, Duman, Manga 'da rock müzik piyasasında yer almışlardır.

(http://tr.wikipedia.org/wiki/Rock_m%C3%BCzik#T.C3.BCrkiye.27de_rock_m.C3.BC 18.07.2013 tarihinde erişilmiştir.)

1.3.4.2. Protest Pop

Toplumsal çelişkileri ve yönetsel anlayışları eleştirmek, haksızlıkları ve yaşamın zorluklarını protesto etmek için, popüler olan çalgıları kullanarak, pop tarzı söyleyiş biçimiyle seslendirilen şarkılara Protest Şarkılar denir. Türkiyede'ki en önemli temsilcileri Selda Bağcan, Edip Akbayram, Rahmi Saltuk, Cem Karca, Bülent Ortaçgil, Fikret Kızılok, Zülfü Livaneli, Yaşar Kurt, Sadık Gürbüz, Haluk Levent'tir. (Yurga ,2010, s.23)

1.3.5. Klasik Batı Müziği

Halk müziğinden net çizgilerle ayrılmış, Batı kökenli olan çok sesliliğe dayalı müzik türüdür. Kendi içerisinde Rönesans, Barok, Klasik, Romantik ve Modern (20. Yüzyıl ve günümüz) olmak üzere dönemlere ayrılır. 1347-1780 yıllarını kapsayan Rönesans Dönemi tek sesli müzikten çok sesli müziğe geçilen, vokal müziğin geniş bir biçimde kullanıldığı dönemi kapsamaktadır. 1600-1750 yıllarını kapsayan Barok dönemi Rönesans Döneminden farklı olarak süslü anlatımın kullanıldığı, vokal müziğin yanında enstrümantal müziğin de kullanıldığı bir dönemdir. 1750-1821 yıllarını kapsayan Klasik Dönem senfoninin yaygınlaştığı ve Barok Dönemdeki eserlere göre daha sade bir yapının hakim olduğu dönemi kapsamaktadır. 1820-1900 yıllarını kapsayan Romantik Dönemde müziğin halka yayıldığı, müziğin saray ve kilisenin etkisinden ayrıldığı dönemdir. Romantik Dönem kendi içerisinde Erken, Orta ve Geç Romantik Dönem olmak üzere 3'e ayrılmaktadır. 20. yüzyıl ve günümüzü kapsayan

Modern Dönemde Romantik Dönemin etkisinin sürmesinin yanı sıra besteciler farklı müzik akımlarının yaratıcısı olmuşlardır.

1.3.6. Arabesk/Fantezi Müzik

Yurga' ya göre Arabesk'i (İng: Arabesque) sözlükler kelime anlamı olarak, hemen hemen tüm İslam ülkelerinde görülen, birbiriyle kesişen geometrik ve çizgisel öğelerden oluşan bir benzeme türü olarak açıklamaktadır.(Yurga, 2010, s.25)

Söz konusu müzikte doğu sazlarıyla batı sazlarının bir arada kullanılması, Türk Halk Müziği ile Türk Sanat Müziği motiflerinin birlikte kullanılmasından ileri gelen karmaşıklık, yığılma giriftlik, ayrıca da Türk müziği geleneğinden sapmışlık anlamındaki bozulma, yozlaşma sözü edilen kavrama olumsuz bir anlam yüklenmesine neden olmuştur. Buradan yola çıkarak arabesk, daha sonraları toplumsal yaşamdaki her türlü bozulmaya, yozlaşmaya, karmaşaya verilen bir ad haline gelmiştir. Başka bir deyişle, çağdaşlaşma sürecinin başlamasıyla birlikte doğuya özgü geleneksel yaşam biçimiyle batıya özgü modern yaşam biçiminin ve bunlara bağlı değerlerin karşılaşmasından doğan uyumsuzluğa; kentleşme süreciyle birlikte de köye ve kente özgü değerlerin, yaşam biçimlerinin karşı karşıya gelmesinden doğan karmaşıklığa, kozmopolitik yapılanmaya "arabesk" adı yakıştırılmıştır.(Güngör,1993, s.19-20)

Orhan'a göre Arabesk müzik, kısa zamanda gerek Anadolu'da gerekse büyük şehirlerde yaşayan düşük gelirli aileler tarafından sevilmiştir. Hayatın haksızlığına bazen kadercı bir tutum bazen de çözüm getirecek konular ile yapılan şarkılar halkımızın duygularının yansıması olmuştur. Her şeyden önce Türkiye'de doğmuş ve Türkiye'nin aynası olmuştur. Yaşanan duygulardan bestelenmiş ve günümüze kadar gelmiştir. Artık yaşam biçimi olmakla birlikte müzik tarzı olarak da bazı otoritelere ne kadar istenilirse de kendini kabul ettirmiştir. (Orhan, 2003, s.37)

İmik'e göre Arabesk müzik, müzikal bir olgu gibi görünse de, sosyal gerçekliği olan bir durum olması nedeniyle müzikallik ötesinde bir kültürel duruma işaret etmekte ve kent yaşamına uyum sağlayamamış, tutunamamış kesimlerin sahicilik arayışları içinde kendisiyle bütünleştirdikleri bir yaşam biçiminin işareti olarak karşımıza çıkmaktadır. (İmik, 2007, s.12)

Güngör (1993)'e göre arabesk müzik, içinden çıktığı toplumsal ve kültürel çevreye göre biçimlenmiş, tutarlı bir kuramsal dayanaktan yoksun, ezgi yönünden Arap müziğinden, çalgı yönünden de batı müziğinden esintiler taşıyan, önceden taşradan başlamakla birlikte zamanla toplumun tüm kesimlerinden gelen yaygın bir dinleyici kitleye sahip toplumumuza özgü bir türdür. Dolayısıyla da arabesk müzik ülkemizin toplumsal, ekonomik, siyasal ve kültürel değişim sürecinin sanatsal boyuta, daha doğrusu müziğe yansıyan bir görünümü olarak değerlendirilebilir. (Güngör, 1993, s.23)

1.4 Müziksel Beğeni ve Müziksel Tercih

TDK güncel Türkçe sözlüğüne göre beğeni; “Kesin, güvenilir, ince ayrımlara varan bir duyguya dayanan estetik yargılama ve değerlendirme gücü; güzeli çirkinden ayırma yetisi.” olarak tanımlanmaktadır. Bireylerin sahip oldukları bu beğeni duyguları kişinin kendisine özeldir ve kişinin kendi yaşantıları sonucu oluşur.

TDK güncel Türkçe sözlüğüne göre tercih ise; üstünlük, bir şeyi diğerinden üstün tutmaktır. Fakat bu çalışmada tercih, bireylerin farklı müzik türlerine ilişkin seçimlerini ifade etmektedir.

Daha anne karnındayken çevresinden duyduğu seslere tepki veren bebek, büyüyüp kendi “benlik” kavramını oluşturmaya başladığından itibaren farklı müziksel tutumlar geliştirir. İşte bu tutumlar bireylerin müziksel tercihlerini büyük ölçüde etkilemektedir.

İlk insanlardan günümüze kadar bütün uygarlıklarda müzik insanların sevinç, üzüntü, mutluluk v.b duygularını ifade etmesinde önemli bir rol oynamıştır. Müziksel beğeniler bireyler ve toplumlar arasında farklılık göstermiş ve bunun neticesinde farklı müzik türleri ortaya çıkmıştır. Müziksel beğeniyle oluşan müzik türlerinin evrimsel gelişimi sonucu, bireylerin farklı müzik türleri üzerinde yoğunlaşması bu alanda farklı tercihlerin ortaya çıkmasına neden olmuştur.

Bireylerin müziksel tercihlerinin oluşmasında en büyük etken kuşkusuz içinde bulunduğu aile ve sosyal çevresidir. Küçük yaştan itibaren çocuk kendi benlik algısını oluşturmaya çalışırken evde kendi tercihi dışında farklı müzik türlerini dinlemeye maruz kalır ve müzik dinleme konusunda hem ailesini hem de sosyal çevresini örnek alır.

Aile ve sosyal ortamlardan sonra, bireylerin müzik tercihlerinin oluşmasında büyük rolü olan, aynı zamanda bir güç şekline de dönüşen bir etken daha vardır: Medya ve medyanın popüler hale getirdiği her şey. Medyanın popülerleştirdiği her türlü müzik, her türlü film, her türlü program, her türlü sanatsal aktivitenin insanlar üzerinde büyük etkiye sahip olduğu bilinmektedir. Medyada sunulan çeşitlilik, diğerlerine kıyasla müzik alanında daha fazla gözlemlenmektedir. Özellikle de popüler müziklerin bu sunum içerisinde geniş yer tuttuğu bilinmektedir. (Ulutürk, 2008, s.3)

1.5. Problem Durumu

Müzik her insanın yaşamında önemli bir yere sahiptir. Her bireyin müziğe karşı geliştirdiği farklı tutumlar müziksel beğenilerini etkilemiş ve bu müziksel beğeniler doğrultusunda bireylerin müziksel tercihleri oluşmuştur. Her birey kendi kişisel yaşantısı etrafında bir beğeni geliştirmiş ve farklı müzik türlerine ilişkin tercihler edinmiştir. Bireylerin bu beğenileri doğrultusunda yeni müzik türleri oluşmuş ve oluşmaya devam etmektedir. Bireyin içinde bulunduğu toplumsal koşulların, aldığı eğitimin niteliğinin, sosyo-ekonomik durumu gibi etkenlerin de müziksel tercihlerine etki ettiği söylenebilir.

Ülkemizde yapılan yasa değişikliği ile eğitim sistemimiz değiştirilmiş, 18 Ağustos 1997' de resmi gazetede yayımlanan kararla yürürlüğe giren 8 yıllık kesintisiz eğitim yürürlükten kaldırılmış, 11 Nisan 2012' de resmi gazete yayımlanan kararla 12 yıllık zorunlu eğitim sürecine girilmiştir. Eski sisteme göre müzik dersi branş öğretmenleri tarafından 4. Sınıftan başlamak üzere yürütülürken yeni sisteme göre müzik dersi 5. Sınıflardan itibaren branş öğretmenleriyle yürütülmektedir. Müzik derslerinde öğrencilerin hem ulusal hem de evrensel bir müzik kültürü kazanmaları için çalışmalar yapılmaktadır. Öğrencilerimizin değişik türlerdeki nitelikli müzik eserleri dinleme, söyleme ve çalma etkinliklerine katılımlarını sağlamak, bu bağlamda öğrencileri bu yönde teşvik etmek ilköğretim okullarında uygulanan müzik dersinin öğretim programının en önemli amaçları arasında yer almaktadır.

Şentürk'e göre de okullarımızdaki müzik eğitiminin amacı, müzik aracılığı ile insanların birbirlerini anlamalarını, sevmelerini, yaşamın güzelliklerini paylaşmalarını, yurt ve dünya sevgilerini geliştirmelerini sağlayarak bireylerin çevreyle toplumsal, eğitsel, kültürel ve ekonomik bakımdan sağlıklı, düzenli ve etkili ilişkiler kurmalarına yardımcı olmaktır...aynı zamanda demokrasi eğitiminin verilmesi ve bireylerde demokrasi bilincinin yerleştirilmesinde de önemli bir süreçtir (Şentürk, 2001, s.142)

İlköğretim 2. kademe öğrencileri gelişim özellikleri açısından çocukluk ve ergenlik dönemi arasında bulunan erken erinlik dönemi içerisinde olduklarından dolayı bu dönemdeki bireyler zihinsel, bedensel ve psikolojik açıdan farklı gelişim özellikleri gösterirler. Bu tür etkenlerin yanında sosyal çevrelerinde, kişisel ilgilerinde, hobilerinde, kendi yaş özelliklerinde, tutumlarında değişiklikler görülmektedir. Bu değişiklikler neticesinde dinledikleri müzik türlerine ilişkin tutumları da değişim gösterir. Bu nedenlerden dolayı Kars ilinde öğrenim gören ilköğretim 2. kademe öğrencilerinin farklı müzik türlerine ilişkin tercihlerinin çeşitli değişkenlere göre

incelenmesi; öğrencilerin farklı değişkenlere göre hangi müzik türlerini tercih edip etmeme durumlarının ortaya konulması, araştırmada ele alınan örneklem grubunun çocukluk ve ergenlik dönemi arasındaki erken erinlik döneminde olmasından dolayı müziksel tercihlerinin özel bir türe doğru yönelmesi, öğrencilere müziksel bir kültür kazandırmada müzik eğitimcilerine ve öğrencilerin sosyal çevrelerine araştırma sonuçlarının yol göstereceği, müzik öğretim programlarının güncellenmesinde araştırma sonuçlarının ışık tutacağı ve bundan sonra yapılacak olan ilgili literatür çalışmalarına araştırma sonuçlarının güncel veriler sunacağı düşünülerek bu konu araştırılmak için önemli görülmüştür.

1.5.1. Problem Cümlesi

- İlköğretim 2. kademe öğrencilerinin farklı müzik türlerine ilişkin tercihlerinin araştırmada ele alınan değişkenlere göre dağılım durumu nedir ve bu değişkenlere göre tercihleri farklılık göstermekte midir?”

1.5.2. Alt Problemler

1. İlköğretim ikinci kademe öğrencilerinin müzik türlerine ilişkin tercihlerinin öğrencilerin;
  - a) öğrenim gördüğü okul türüne
  - b) cinsiyetlerine
  - c) sınıf seviyelerine
  - d) yerleşim bölgelerine göre dağılım durumu nedir?
  - e) gelir düzeylerine
  - f) kitle iletişim araçlarından etkilenme düzeylerine
  - g) sosyal çevrelerinden etkilenme durumlarına
  - h) müzikle aktif olarak ilgilenmelerine göre dağılım durumu nedir ve bu değişkenlere göre tercihleri farklılık göstermekte midir?

1.6. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, İlköğretim 2. Kademe öğrencilerinin farklı müzik türlerine ilişkin tercihlerini okul türü, cinsiyet, sınıf seviyesi, gelir düzeyi, yaşanan

bölge, kitle iletişim araçlarından etkilenme düzeyi, sosyal çevreden etkilenme durumu, müzikle aktif olarak ilgilenme değişkenlerine göre incelemektir.

1.7. Araştırmanın Önemi

Bu araştırma öğrencilerin araştırmada ele alınan değişkenlere göre hangi müzik türlerini daha çok dinlediklerini ortaya koyması, öğrencilerin müzik kültürlerinin oluşmasında öğretmenlere derslerde hangi müzik türü eserlerine ağırlık vermeleri konusunda ipucu sağlaması, araştırma sonuçlarının müzik eğitime yapacağı katkılar açısından ve araştırmanın örneklemini oluşturan yaş grubu açısından Kars ili örneği olarak alanında yapılan ilk çalışma olacağından araştırma önem taşımaktadır.

1.8.Varsayımlar

Araştırma şu varsayımlara dayanmaktadır:

1. Kars İli'nde rastgele (random) seçilen 3 devlet okulu ve 1 özel ilköğretim okulunda 2011-2012 eğitim öğretim yılında 6, 7 ve 8. sınıflarda öğrenim gören 755 öğrencinin örneklem olarak, Kars İli genelindeki ilköğretim okulları evrenini temsil ettiği,
2. Örnekleme yer alan katılımcıların kendilerine uygulanan ankete doğru ve samimi olarak cevap verdikleri varsayımlarına dayanmaktadır.

1.9.Sınırlılıklar

Bu araştırma;

1. Ulaşılabilen literatür ile,
2. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü yönetmeliğinde belirtilen süreyle,
3. 2011-2012 eğitim-öğretim yılında Kars ilinde MEB'e bağlı genel müzik eğitimi veren, rastgele (random) seçilen 4 ilköğretim okulunda (3 devlet okulu, 1 özel okul) 6,7 ve 8. Sınıf düzeyinde öğrenim gören toplam 755 öğrenci ile,
4. Türkiye'de dinlenilmekte olan müzik türlerinden 6 farklı müzik türü

(Geleneksel Türk Halk Müziği, Geleneksel Türk Sanat Müziği, Yabancı Popüler Müzik, Türk Popüler Müziği, Klasik Batı Müziği, Arabesk/ Fantezi Müzik) ile,

5. Kars il merkezinde genel müzik eğitimi veren Fevzi Paşa İlköğretim Okulu, İsmet Paşa İlköğretim Okulu, Mihrali Bey İlköğretim Okulu ve Özel Çelik Başarı İlköğretim Okulu ile,
6. Kullanılan istatistiki yöntemlerle sınırlandırılmıştır.

1.10. Tanımlar

Müzik: Duygu, düşünce, tasarım ve izlenimleri, belirli bir amaç ve yöntemle, belirli bir güzellik anlayışına göre birleştirilmiş seslerle işleyip anlatan estetik bir bütündür (Uçan, 2005, s. 10)

Müzik Tercih: TDK güncel Türkçe sözlüğüne göre tercih ise; üstünlük, bir şeyi diğerinden üstün tutmaktır. Fakat bu çalışmada tercih, bireylerin ilgi ve isteklerine yönelik belli bir müzik türüne yönelmesini ifade etmektedir.

2.İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde, araştırma yapılan alan hakkında hali hazırda olan bilgilerin, düşüncelerin, tartışmaların, spekülasyonların ve bulguların elde edilebilmesi için kaynaklar taranmıştır. Konu ile ilgili araştırmalar şöyledir;

Le Blanc, Sims, Sivola ve Obert (1996) yaptıkları çalışmalarında, yaşları 6 ile 91 arasında 2,262 katılımcıya müzik beğeni testi yapmıştır. Deneklerden Batı Sanat Müziği, Caz ve Rock türlerinden oluşan 18 örnek parça dinletilip, parçayı dinledikten hemen sonra tercih etmeleri istenmiştir. Elde edilen sonuçlarda lise düzeyindeki öğrencilerin ortaokul düzeyindeki öğrencilere göre daha farklı tercihlere yöneldiği, bununla birlikte liseli öğrencilerin tercihlerinde daha sabit fikirli ve ısrarcı, ortaokul öğrencilerinin daha esnek olduğu gözlenmiştir. Yetişkin dinleyici grubunda ise tercih esnekliğinin yine gerilediği fakat tercihlerinin genç dinleyicilere göre daha kararlı olduğu görülmüştür. Ayrıca çalışma sonunda uygulanan müzik stilleri testinde farklı sosyo ekonomik sınıflardan gelen insanların verdikleri karakteristik yanıtlardan genel bir “müzik tercihleri” sınıflaması oluşturulmuştur. (LeBlanc, A., Sims, W. L., Siivola, C. and Obert, M, 1996, Aktaran: Erdal, 2009, s.5)

Orhan (2003), okul servis araçlarında dinlenildiği belirlenen müzik türlerinin ergenlerin depresyon ve kaygı düzeyine etkilerini belirlemeyi amaçlamış ve bu amaç doğrultusunda Ankara ilindeki farklı okullardan seçilmiş 622 öğrenciye ve 63 servis şoförüne anket uygulamıştır. Uygulanan bu anketler doğrultusunda 120 öğrenciye de kaygı ve depresyon ölçekleri uygulamıştır. Yapılan analizler sonucunda öğrencilerin en çok Türkçe ve Yabancı Sözlü Pop-Rock Müzik dinlemeyi tercih ettikleri belirlenmiştir. Servis şoförlerinin ise en çok Arabesk-Fantezi Müzik ve Türkçe Sözlü Pop-Rock Müzik dinlemeyi tercih ettikleri belirlenmiştir. Öğrencilerin Türkçe Sözlü Pop-Rock Müzik dinledikten sonra kendilerini mutlu hissettikleri, kaygı düzeylerinin eşit düzeyde azalıp arttığı, depresyon düzeylerinin azaldığı; Arabesk-Fantezi Müzik dinledikten sonra kendilerini mutsuz, üzgün ve sinirli hissettikleri, kaygı ve depresyon düzeylerini arttırdığı; Yabancı Sözlü Pop-Rock Müzik dinledikten sonra kaygı ve depresyon düzeylerinin azaldığı sonuçlarına ulaşılmıştır.

Güteryüz ve Gençdoğan (2006) yaptıkları çalışmada, Erzurum ilindeki farklı yaş, meslek, cinsiyet ve medeni durumuna sahip 409 kişinin Türk Halk Müziği ve diğer müzik türlerini dinleme durumları ve Türk Halk Müziğine ilişkin bilgi ve tutumlarını

incelemişlerdir. Araştırma sonunda, farklı yaş grubundaki kişilerin, erkek ve kadınların, bekar ve evlilerin, farklı eğitim durumundaki bireylerin, farklı meslekteki bireylerin Türk Halk Müziği dinleme durumları açısından aralarında anlamlı farkların olduğu belirlenmiştir. Türk Halk Müziğine ilişkin bilgi ve tutumları açısından da bazı sorularda aralarında farklar olduğu belirlenmiştir. Bireylerin yaşları ilerledikçe Türk Halk Müziği'ni ve Türk Sanat Müziği'ni daha çok dinledikleri, erkeklerin kadınlara göre Türk Halk Müziği'ni daha çok dinledikleri, evli bireylerin Türk Halk Müziği ve Türk Sanat Müziği'ni bekârlara göre daha çok dinledikleri, Türk Halk Müziği'nin toplumun her kesimi tarafından dinlendiği ancak öğrencilerin daha çok Popüler Müzik dinlediği gibi sonuçlara ulaşılmıştır.

İmik(2007), toplum içerisinde farklı sosyal statülere sahip olan bireylerin, sahip oldukları sosyal statülerin müziksel beğeni ve tercihlerine olan etkilerini incelemiştir. Bu araştırma, 2006–2007 yıllarında Malatya ilinde bulunan her düzeydeki sosyo-ekonomik farklılıklar gösteren yaşam bölgelerinde yaşayan farklı meslek, eğitim ve gelir durumuna sahip bireyler üzerinde uygulanmıştır. Bireylerin sosyal statülerine göre müziksel beğeni ve tercihleri ile genel olarak müzik sanatına bakış açılarına yönelik görüşleri değerlendirilmiştir. Farklı sosyal statülere sahip bireylere uygulanan anketlerin sonucunda; eğitim seviyesi yüksek bireylerin müziksel beğenilerinde seçici davrandıkları, bayanların erkeklere göre popüler müzikleri daha fazla tercih ettikleri ve arabesk müzik dinleyici kitlesinin genel olarak gelir ve eğitim seviyesi düşük bireylerden meydana geldiği tespit edilmiştir. Bunların yanı sıra bireylerin televizyon ve radyo gibi kitle iletişim araçlarının toplumdaki müzik beğenisi ve tercihlerine büyük etkisi olduğu görüşünde birleştiği, özellikle ekonomik yönden zayıf alt tabakadaki bireylerin en çok bu yolla müzik dinleme ihtiyacını karşılayabildiği anlaşılmıştır. Araştırma sonuçlarında ayrıca; Türk Halk Müziği'nin halkın tüm tabakalarında vazgeçilmez bir tür olarak ortaya çıktığı, sosyal sınıf yükseldikçe günlük hayatta müzik dinlemeye zaman ayırma oranının da yükseldiği ve müzik dinlemek için ayrılan sürenin daha düzenli bir biçim aldığı, alt tabakanın “amaçsızca” müzik dinleme eğiliminde olduğu ve bu oranın üst tabakalara çıktıkça azalarak “müzik kültürü kazanmak” biçimine dönüştüğü yer almıştır. Yani ekonomi ve eğitim seviyesi yükseldikçe müzik daha bilinçli olarak dinlenmekte, bir kültür ve sanat unsuru olarak görülmektedir.

Biricik (2007) yaptığı çalışmada, ilköğretim ikinci kademedeki öğrenim gören öğrencilerin müzikal bilgi düzeyi ve müzikal beğenileri arasındaki ilişkinin tespit

edilmesini amaçlamıştır. İstanbul ili Beykoz, Yeni Bosna ve Acıbadem semt ve ilçelerinden seçilen üç okuldaki toplam 300 öğrenci araştırmanın örneklemini oluşturmuştur. Araştırmanın sonucunda öğrencilerin müzikal bilgi düzeylerinin cinsiyet, okul türü ve enstrüman eğitimi alma durumlarına göre farklılaştığı; sınıf, sosyo-ekonomik düzey ve yaşa göre değişmediği tespit edilmiştir. Araştırmada ayrıca, müzikal bilgi düzeyi ile müzikal beğeni arasında olumlu yönde bir ilişki olmadığı; ancak öğrencilerin müzikal beğenilerini kişisel tercihlerine göre yaptıkları görülmüştür.

Aydoğan ve Gürsoy (2007)'un çalışmasında; müzik dinleme alışkanlıklarının (dinledikleri müzik türü ve müzik dinleme sıklığının), cinsiyet, yaş ve anne-baba öğrenim durumunun lise ikinci sınıf öğrencilerinin kaygı düzeyleri üzerinde etkili olup olmadığının belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın örneklemini Ankara il merkezindeki orta sosyoekonomik düzeydeki semtlerde bulunan liselere devam eden 210 öğrenci oluşturmuştur. Araştırma sonucunda, öğrencilerin sürekli kaygı puanlarının cinsiyete göre anlamlı bir farklılık gösterdiği; ancak kaygı puanlarında yaşın, anne ve baba öğrenim durumunun, öğrencinin ve ailesinin dinlediği müzik türü ve müzik dinleme sıklığının anlamlı bir farklılık yaratmadığı belirlenmiştir.

Ulutürk (2008), Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü öğrencilerinin dinlemeyi tercih ettikleri müzik türleri ile bu türlerde tercih ettikleri besteci ve yorumcuların; bu türleri tercih sebeplerinin; tercihlerini hangi değişkenlerin belirlediğinin ve tercihlerinin cinsiyet ile öğrenim türüne göre farklılık gösterip göstermediğini belirlenmeyi amaçlamıştır. Çalışma, Türkiye'nin Kuzeybatı illerinde bulunan 7 Anadolu Güzel Sanatlar Lisesinin Müzik Bölümü'nde okuyan son sınıf öğrencileriyle sürdürülmüştür. Araştırma sonucunda, öğrencilerin dinlemeyi tercih ettikleri ilk üç müzik türü Avrupa Sanat Müziği, Türk Halk Müziği ve Türk Pop Müziği olarak tespit edilmiştir. Öğrencilerin, ailelerinin ve arkadaşlarının dinlemekte oldukları müzik türlerinden önemli ölçülerde etkilendikleri saptanmıştır. Bunun yanı sıra müziksel tercihlerde cinsiyete ve yatılı-gündüzlü ikamet durumuna göre anlamlı bir fark tespit edilmemiştir.

Doğan (2008) çalışmasında Zonguldak İli'nde ki ilköğretim 6, 7 ve 8.sınıf öğrencilerinin dinlediği müzik türlerinin çeşitli bağımsız değişkenlere göre değişip değişmediğini belirlemeye çalışmıştır. Bu amaçla öğrencilerin müzik türlerini belirlemeye yönelik bir anket geliştirmiş ve ilköğretim 2. kademe öğrencilerinden 800 kişilik bir gruba anketi uygulamıştır. Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre alt

sosyoekonomik düzeydeki öğrenciler Arabesk/ Fantezi müziğini, orta sosyoekonomik düzeydeki öğrenciler Türk ve Yabancı Popüler Müzik türü ile Arabesk/ Fantezi Müziği, üst sosyoekonomik düzeydeki öğrenciler ise alt ve orta sosyoekonomik düzeydeki öğrenciler göre Türk ve Yabancı Popüler Müzik türünü tercih etmişlerdir. Cinsiyet açısından baktığımızda ise kız öğrenciler Türk Popüler müzik türünü, erkek öğrenciler ise Arabesk/ Fantezi müzik türünü tercih etmişlerdir. Özel müzik eğitimi alan öğrencilerin Arabesk/ Fantezi Müzik türünü daha az dinledikleri, özel müzik eğitimi almayan öğrencilerin ise Arabesk/ Fantezi Müzik türünü daha çok dinledikleri belirlenmiştir. Medyanın ise Türk ve Yabancı Popüler Müzik türlerinin tercihlerinde belirleyici etkisi görülmüştür.

Erdal'ın (2009), müzik tercihi ve kişilik arasında bir ilişki olup olmadığı ve müzik tercihlerinde sosyal ve kültürel değişkenlerin etkilerini araştırmıştır. Bu amaçla Türk Müziği, Rock Müzik ve Klasik Müzik dinleyicilerinin beğenilerini etkileyen faktörleri kişilik, cinsiyet, yaş, aile, arkadaş çevresi ve müzikal uyaran değişkenleri çerçevesinde incelemiştir. 17-30 yaş arasında toplam 180 kişiye uygulanan Beş Faktör Kişilik Envanteri uygulamıştır. Türk Müziği dinleyicilerinde duyarlılık, Klasik Müzik dinleyicilerinde canlılık ve duyarlılık, Rock Müzik dinleyicilerinde ise canlılık, heyecan arama ve kendine güvensizlik boyutları değerlerinin ortalama üstüne çıktığı görülmüştür. Türk Müziği dinleyicilerinde kurallara bağlılık, düzenlilik ve sakinlik, Klasik Müzik dinleyicilerinde kurallara bağlılık, kendine güvensizlik ve endişeye yakınlık ortalama alt sınırına yakınken, Rock Müzik dinleyicilerinde kurallara bağlılık, düzenlilik, sorumluluk ortalamasının altında, uzlaşma, sakinlik, hoşgörü ve yumuşak kalplilik boyutları ise ortalama alt sınırına yakın olduğu görülmüştür. Ayrıca elde edilen bulgularda Türk Müziği ve Klasik Müzik dinleyicileri benzer özellikler gösterirken, Rock Müzik dinleyicilerinin farklılık gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır.

Artemiz (2009), ergenlerin farklı müzik türlerine ilişkin ilgileriyle kişilik özellikleri arasında anlamlı bir ilişkinin olup olmadığını araştırmıştır. İstanbul İli Anadolu yakası sınırları içinde faaliyet gösteren resmi ve özel ortaöğretim kurumlarında öğrenim gören 143 ergen bu çalışmanın örneklemini olarak rastgele yöntemle seçilerek araştırmaya alınmıştır. Araştırma ile elde edilen verilerin analizleri sonucunda ergenlerin en sık Pop ve Rock Müziğe ilgi duydukları, cinsiyet, sosyo-ekonomik düzey ve müzikle aktif olarak ilgilenip ilgilenmemelerinin dinledikleri müzik türü bakımından ayırt edici olduğu görülmüştür. Ergenlerin dinledikleri müzik tarzı ile kişilik özellikleri arasındaki ilişkiye yönelik ise; pop müziği dinleyen ergenlerin daha çok uyumsal

kişilik özellikleri, Klasik Batı ve Sanat Müziği dinleyenlerin düzene/kurala önem veren, Rock müzik dinleyenlerin karşı çıkma, halk müziği dinleyenlerin kabul etme ve arabesk Müziği dinleyenlerin ise ilgi arayışı içinde olan kişilikler sergiledikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Uslu (2010) yaptığı çalışmada, Niğde ilinde görev yapan müzik öğretmenleri ile Niğde Üniversitesi'nde Müzik Eğitimi Bölümünde okuyan öğrencilerin çeşitli değişkenler açısından müziksel beğenilerini incelemeyi amaçlamıştır. Araştırmanın örneklemini 35 müzik öğretmeni ve 87 öğrenci oluşturmuştur. Araştırma sonucunda müzik öğretmeni ve öğrencilerinin müzik kültürüne önem verdikleri, öğrencilerin müzik dinleme aracı olarak bilgisayarı öğretmenlerin ise mp3 çalarları kullandıkları, öğrencilerin büyük çoğunluğunun Türk Halk Müziği öğretmenlerin ise Türk Sanat Müziği dinlemeyi tercih ettikleri, müzik öğretmenlerinin öğrencilere göre müzik dinlemeye daha fazla zaman ayırdıkları gibi sonuçlara ulaşılmıştır.

Uz (2010) , ilköğretim okul servislerinde ne tür müziklerin dinlendiğinin ve dinletildiğinin tespit edilmesini amaçlamıştır. Bu amaç doğrultusunda ilköğretim servis sürücülerine, araştırmacı tarafından hazırlanan “İlköğretim Okul Servislerinde Dinlenen/Dinletilen Müzikler” başlıklı anket uygulanmıştır. Uygulanan anket aracılığıyla; öğrencilerin serviste ne kadar vakit geçirdikleri, servislerde hangi müzik dinleme aygıtlarının kullanıldığı, öğrencilerin ve sürücülerin ayrı ayrı hangi müzik türlerini dinlemeyi tercih ettikleri gibi sorulara yanıt aranmıştır. Araştırmanın sonucunda; öğrencilerin serviste bulunma sürelerinin haftada 100 ile 900 dakika arasında değiştiği, servislerde müzik dinleme aracı olarak en çok radyonun tercih edildiği, hem sürücülerin hem de öğrencilerin büyük çoğunlukla Pop Müzik dinlemeyi tercih ettikleri tespit edilmiştir.

Bulut ve Altay (2012), çalışmalarında Yozgat ilindeki ilköğretim ikinci kademe öğrencilerinin müzik profillerinin incelenmesi ve mevcut duruma yönelik öneriler sunulmasını amaçlamışlardır. Araştırmanın örneklem grubunu Yozgat il merkezinde bulunan özel bir ilköğretim okulu ve bir devlet okulu ile il merkezinden uzakta bulunan bir devlet okulunun ikinci kademesinde öğrenim gören 417 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada öğrencilerin çoğunluğunun günlük hayatında müzik dinlemeyi sevdiği ve eğlenme amacıyla müzik dinledikleri, genel olarak popüler kültürün ürünü olan müzik türleri ve sanatçıları dinledikleri, dinledikleri ve sevdikleri bu sanatçıları kendilerine örnek aldıkları, yaşadıkları çevrede müziksel etkinliklerin düzenli şekilde yapılmadığı, kendi müzik tercihleri ile ailesinin müzik tercihlerinin farklı olduğu, çoğunluğunun

televizyonda ve radyoda müzikle ilgili programlardan klipleri ve müzik yarışmalarını takip ettiği sonuçlarına ulaşılmıştır.

Akça ve şenol (2012), 15–18 yaş grubu ergenler üzerinde kitle iletişim araçları, müzik ve reklamın etkisini ortaya koymayı amaçlamışlardır. Araştırma Kayseri ilinde öğrenim gören 15–18 yaşları arasında ergenlik dönemindeki 320 (160 kız, 160 erkek) ğrenciyle yapılmıştır. Araştırmanın sonunda ergenlerin dinledikleri müzik türleri içerisinde en çok Türk Pop Müziği'nin yer aldığı, kitle iletişim araçları üzerinden yapılan reklamlardan özellikle televizyon, dergi ve gazete reklamlarından etkilendikleri, dinledikleri müzik türleri ve reklamların giysi seçimleri başta olmak üzere birçok seçimde belirleyici rol oynadığı gibi sonuçlara ulaşılmıştır.

3.YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, evreni, örnekleme, veri toplama araçları, verilerin toplanması ve elde edilen verilerin analizinde kullanılan istatistiksel tekniklere yer verilmiştir.

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma var olan bir durumu tespit etmeye yönelik nicel araştırma yöntemlerinden betimsel tarama modelinde bir çalışmadır. Bu çalışma ilköğretim 2. Kademe öğrencilerinin farklı müzik türlerine ilişkin tercihlerinin okul türü, cinsiyet, sınıf seviyesi, yerleşim bölgesi, gelir düzeyi, kitle iletişim araçlarından etkilenme düzeyi, sosyal çevreden etkilenme durumu, müzikle aktif olarak ilgilenme değişkenlerine göre incelendiği betimsel bir çalışmadır.

3.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Kars İli'nde bulunan ilköğretim okullarındaki 2011-2012 eğitim-öğretim yılında öğrenim gören 6,7 ve 8. Sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise Kars İli'nden rastgele (random) seçilen 3 devlet okulu ve 1 özel ilköğretim okulunda 2011-2012 eğitim-öğretim yılında 6, 7 ve 8. sınıflarda öğrenim gören 689 resmi, 66 özel okul öğrencisi oluşturmaktadır. Bu doğrultuda anket uygulanan okullar aşağıda sıralanmıştır.

- Fevzipaşa İlköğretim Okulu
- İsmetpaşa İlköğretim Okulu
- Mihralibey İlköğretim Okulu
- Özel Çelik Başarı İlköğretim Okulu

3.3. Verilerin Toplanması

Araştırmanın verileri araştırmacı tarafından geliştirilen “müzik tercihleri anketi” ile toplanmıştır. Anket formu geliştirilmeden önce, ilgili literatür taraması yapılarak konu hakkında fikir edinilmiştir. Literatür taramasında konu ile ilişkili ulaşılabilen tüm yazılı kaynaklar incelenmeye çalışılmıştır. Alanında uzman (1 ölçme- değerlendirme uzmanı, 1 Türkçe öğretmeni ve 1 müzik öğretmeni) kişilerin anketin yapısı, içeriği,

uygunluğu ve anlaşılabilirliğine ilişkin görüşleri alınmıştır. Görüşler sonunda araştırmadaki verilerin elde edilebilmesi için anket formu EK(1) uygulamaya hazır hale getirilmiştir.

Anket formu ile öğrencilerin;

- Öğrenim gördükleri okul türü,
- Cinsiyetleri,
- Yerleşim bölgeleri,
- Gelir düzeyleri,
- Müzik türü tercihlerinde kitle iletişim araçlarından etkilenme düzeyleri,
- Müzik türü tercihlerinde sosyal çevrelerinden etkilenme durumları,
- Müzikle aktif olarak ilgilenip ilgilenmemeleri,
- Hangi müzik türünü tercih etme sıraları hakkında bilgi alınmaya çalışılmıştır.

Fevzipaşa İlköğretim Okulu'nda okuyan 6., 7. ve 8. sınıflardan 2 (1 kız, 1 erkek) öğrenci olmak üzere toplam 6 öğrenci ile yapılandırılmamış bir görüşme yapılmış ve ankette yer alan maddelerden ne anladıklarını ifade etmeleri istenmiştir. Yapılan görüşmeler sonucunda ankette yer alan maddelerin anlaşılabilirliğinde bir sorun olmadığı görülmüştür.

Anketin güvenilirlik çalışması için her okulun her sınıf düzeyinden bir kız ve bir erkek olmak üzere toplam 24 öğrenciye 2 hafta ara ile anket uygulanmıştır. Öğrencilerin belirttikleri sıralamalar açısından tutarlı sıralamalar için 1, farklı sıralamalara 0 verilerek tutarlılık oranına bakılmıştır. Bu oran %92 olarak bulunmuştur.

Anketin geçerlik ve güvenilirlik işlemleri tamamlandıktan sonra anket, ortalama 15 dakikalık süreç içerisinde öğrencilere araştırmacı tarafından uygulanmıştır.

3.4. Verilerin Analizi

Katılımcılara uygulanan anketler sonucu elde edilen veriler, kodlanarak bilgisayar ortamına aktarılmıştır. Bilgisayar ortamına aktarılan bu veriler SPSS 18 programı kullanılarak çözümlenmiştir.

Araştırmadan elde edilen bulguların yorumlanmasında frekans, yüzde, Man Whitney U ve Kruskal Wallis testleri kullanılmıştır.

Mann Whitney U-testi ve Kruskal Wallis tekniği ilişkisiz örneklemelerden elde edilen puanların birbirlerinden anlamlı bir şekilde farklılık gösterip göstermediğini test

yapmaya yarar ve uygulanabilmesi için değişkenlerin en az sıralama ölçeğinde olması gerekmektedir. Bu araştırmanın bağımlı değişkeni müzik türlerini tercih sıraları olup; en çok tercih edilen müzik türü 1 en az tercih edilen müzik türü 6 olacak şekilde sıralanmıştır. Burada bir puanlama olmayıp, bir sıralama yer almaktadır. Sıralamada tercih sıralaması ne kadar yüksek olursa ifadenin sayısal değeri düşmektedir. Bundan dolayı analiz sonuçları yorumlanırken sıra ortalaması düşük olan değer en çok tercih edilen müzik türü olarak yorumlanmıştır.

4. BULGULAR VE YORUM

4.1. Birinci Alt Probleme Ait Bulgular ve Yorum

Tablo 1. Öğrencilerin Okudukları Okul Türlerini Gösteren Dağılım

Okul Türü	f	%
Resmi	689	91,3
Özel	66	8,7
Toplam	755	100

Tablo 1’den elde edilen verilere göre ankete katılan 755 öğrencinin 689’unun resmi, 66’sının özel okulda okuduğu belirlenmiştir. Ankete katılan 755 öğrencinin % 91,3’ünün resmi okulda, % 8,7’sinin özel okulda okuduğu belirlenmiştir.

Tablo 2. Öğrencilerin Okul Türüne Göre Türk Halk Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Mann-Whitney U testi Sonuçları

Okul Türü	n	Sıra Ortalaması	Sıraların Toplamı	U	p
Resmi	689	373,15	257102,50	19397,500	.045
Özel	66	428,60	28287,50		

*p<.05

Tablo 2’den elde edilen verilere göre öğrencilerin okul türüne göre Türk Halk Müziği dinleme tercihleri arasında anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur (U=19397,500,

$p < .05$). Sıra ortalamaları dikkate alındığında resmi okulda okuyan öğrencilerin özel okulda okuyan öğrencilere göre THM' yi daha çok tercih ettikleri söylenebilir.

Tablo 3. Öğrencilerin Okul Türüne Göre Türk Sanat Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Mann-Whitney U testi Sonuçları

Okul Türü	n	Sıra Ortalaması	Sıraların Toplamı	U	p
Resmi	689	379,31	261347,50	21831,500	.582
Özel	66	364,28	24042,50		

$p > .05$

Tablo 3'den elde edilen verilere göre öğrencilerin okul türüne göre Türk Sanat Müziği dinleme tercihleri arasında anlamlı bir fark olmadığı bulunmuştur ($U=21831,500$, $p > .05$).

Tablo 4. Öğrencilerin Okul Türüne Göre Yabancı Popüler Müzik Dinleme Tercihlerine İlişkin Mann-Whitney U testi Sonuçları

Okul Türü	n	Sıra Ortalaması	Sıraların Toplamı	U	p
Resmi	689	396,95	273497,50	9681,500	.000
Özel	66	180,19	11892,50		

* $p < .05$

Tablo 4'den elde edilen verilere göre öğrencilerin okul türüne göre Yabancı Popüler Müziği dinleme tercihleri arasında anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur

($U=9681,500$, $p<.05$). Sıra ortalamaları dikkate alındığında özel okulda okuyan öğrencilerin resmi okulda okuyan öğrencilere göre YPM' yi daha çok tercih ettikleri söylenebilir.

Tablo.5 Öğrencilerin Okul Türüne Göre Türk Popüler Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Mann-Whitney U testi Sonuçları

Okul Türü	n	Sıra Ortalaması	Sıraların Toplamı	U	p
Resmi	689	376,53	259426,50	21721,500	.531
Özel	66	393,39	25963,50		

$p>.05$

Tablo 5'den elde edilen verilere göre öğrencilerin okul türüne göre Türk Popüler Müziği dinleme tercihleri arasında anlamlı bir fark olmadığı bulunmuştur ($U=21721,500$, $p>.05$).

Tablo 6. Öğrencilerin Okul Türüne Göre Klasik Batı Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Mann-Whitney U testi Sonuçları

Okul Türü	n	Sıra Ortalaması	Sıraların Toplamı	U	p
Resmi	689	385,67	265729,00	17450,000	.001
Özel	66	297,89	19661,00		

* $p<.05$

Tablo 6'dan elde edilen verilere göre öğrencilerin okul türüne göre Klasik Batı Müziği dinleme tercihleri arasında anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur ($U=17450,000$, $p<.05$). Sıra ortalamaları dikkate alındığında özel okulda okuyan öğrencilerin resmi okulda okuyan öğrencilere göre KBM' yi daha çok tercih ettikleri söylenebilir.

Tablo 7. Öğrencilerin Okul Türüne Göre Arabesk/Fantezi Müzik Dinleme Tercihlerine İlişkin Mann-Whitney U testi Sonuçları

Okul Türü	n	Sıra Ortalaması	Sıraların Toplamı	U	p
Resmi	689	362,62	249846,00	12141,000	.000
Özel	66	538,55	35544,00		

*p<.05

Tablo 7'den elde edilen verilere göre öğrencilerin okul türüne göre Arabesk/Fantezi Müziği dinleme tercihleri arasında anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur (U=12141,000, p<.05). Sıra ortalamaları dikkate alındığında resmi okulda okuyan öğrencilerin özel okulda okuyan öğrencilere göre AFM' yi daha çok tercih ettikleri söylenebilir.

4.2. İkinci Alt Probleme Ait Bulgular ve Yorum

Tablo 8. Ankete Katılan Öğrencilerin Cinsiyet Bilgileri Dağılımı

Cinsiyet	f	%
Kız	364	48,2
Erkek	391	51,8
Toplam	755	100

Tablo 8'den elde edilen verilere göre ankete katılan 755 öğrencinin 364'ünün kız, 391'inin erkek öğrenci olduğu belirlenmiştir. Ankete katılan 755 öğrencinin % 48,2'sinin kız, % 51,8'inin erkek olduğu belirlenmiştir.

Tablo 9. Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Türk Halk Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Mann-Whitney U testi Sonuçları

Cinsiyet	n	Sıra Ortalaması	Sıraların Toplamı	U	p
Erkek	391	361.13	141202.50	64566.500	.025
Kız	364	396.12	144187.50		

*p<.05

Tablo 9'dan elde edilen verilere göre öğrencilerin cinsiyetlerine göre Türk Halk Müziği dinleme tercihleri arasında anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur (U=64566.500, p<.05). Sıra ortalamaları dikkate alındığında erkeklerin kızlara göre THM' yi daha çok tercih ettikleri söylenebilir.

Tablo 10. Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Türk Sanat Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Mann-Whitney U testi Sonuçları

Cinsiyet	n	Sıra Ortalaması	Sıraların Toplamı	U	P
Erkek	391	377,87	147747,00	71111,000	,986
Kız	364	378,14	137643,00		

p>.05

Tablo 10'dan elde edilen verilere göre öğrencilerin cinsiyetlerine göre Türk Sanat Müziği dinleme tercihleri arasında anlamlı bir fark olmadığı bulunmuştur (U=71111.000, p>.05).

Tablo 11. Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Yabancı Popüler Müzik Dinleme Tercihlerine İlişkin Mann-Whitney U testi Sonuçları

Cinsiyet	n	Sıra Ortalaması	Sıraların Toplamı	U	p
Erkek	391	400,69	156671,00	62289,000	,003
Kız	364	353,62	128719,00		

*p<.05

Tablo 11’den elde edilen verilere göre öğrencilerin cinsiyetlerine göre Yabancı Popüler Müziği dinleme tercihleri arasında anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur (U=62289,000 p<.05). Sıra ortalamaları dikkate alındığında kızların erkeklere göre YPM’ yi daha çok tercih ettikleri söylenebilir.

Tablo 12. Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Türk Popüler Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Mann-Whitney U testi Sonuçları

Cinsiyet	n	Sıra Ortalaması	Sıraların Toplamı	U	p
Erkek	391	447,14	174831,00	44129,000	,000
Kız	364	303,73	110559,00		

*p<.05

Tablo 12’ den elde edilen verilere göre öğrencilerin cinsiyetlerine göre Türk Popüler Müziği dinleme tercihleri arasında anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur (U=44129,000 p<.05). Sıra ortalamaları dikkate alındığında kızların erkeklere göre TPM’yi daha çok tercih ettikleri söylenebilir.

Tablo 13. Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Klasik Batı Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Mann-Whitney U testi Sonuçları

Cinsiyet	n	Sıra Ortalaması	Sıraların Toplamı	U	p
Erkek	391	400,26	156500,50	62459,500	,003
Kız	364	354,09	128889,50		

*p<.05

Tablo 13'den elde edilen verilere göre öğrencilerin cinsiyetlerine göre Klasik Batı Müziği dinleme tercihleri arasında anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur (U=62459.500, p<.05). Sıra ortalamaları dikkate alındığında kızların erkeklere göre KBM' yi daha çok tercih ettikleri söylenebilir.

Tablo 14. Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Arabesk/Fantezi Müzik Dinleme Tercihlerine İlişkin Mann-Whitney U testi Sonuçları

Cinsiyet	n	Sıra Ortalaması	Sıraların Toplamı	U	p
Erkek	391	318,66	124595,50	47959,500	,000
Kız	364	441,74	160794,50		

*p<.05

Tablo 14' den elde edilen verilere göre öğrencilerin cinsiyetlerine göre Arabesk/Fantezi Müziği dinleme tercihleri arasında anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur (U=47959.500, p<.05). Sıra ortalamaları dikkate alındığında erkeklerin kızlara göre AFM ' yi daha çok tercih ettikleri söylenebilir.

4.3. Üçüncü Alt Probleme Ait Bulgular ve Yorum

Tablo 15. Ankete Katılan Öğrencilerin Sınıf Bilgileri Dağılımı

Sınıf Seviyesi	f	%
6	247	32,7
7	248	32,8
8	260	34,4
Toplam	755	100

Tablo 15' den elde edilen verilere göre ankete katılan 755 öğrencinin 247'sinin 6.sınıf, 248'inin 7.sınıf, 260'ının 8.sınıf öğrencisi olduğu belirlenmiştir. Ankete katılan 755 öğrencinin % 32,7'sinin 6.sınıf, % 32,8'inin 7.sınıf, % 34,4'ünün 8.sınıf öğrencisi olduğu belirlenmiştir.

Tablo 16. Öğrencilerin Sınıf Seviyesine Göre Türk Halk Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Kruskal Wallis H testi Sonuçları

Sınıf Seviyesi	n	Sıra Ortalamaları	sd	χ^2	p
6	247	357,36			
7	248	367,75	2	7.74	.02
8	260	407,38			

*p<.05

Tablo 16' dan elde edilen verilere göre öğrencilerin sınıf seviyesine göre Türk Halk Müziği Dinleme tercihleri arasında anlamlı farklılık olduğu bulunmuştur [$\chi^2(2)=7.74$, p<.05]. Grup sıra ortalamaları dikkate alındığında THM' yi en çok 6. Sınıf öğrencilerinin sonra 7. sınıf öğrencilerinin ve en az 8 sınıf öğrencilerinin tercih ettikleri söylenebilir.

Gruplar arasında gözlenen anlamlı farkın, hangi gruplar arasındaki anlamlı farklara bağlı olarak ortaya çıktığını belirlemek için gruplar arasında Mann Whitney U

testleri yapılmıştır. Yapılan analiz sonuçlarına göre 6.sınıflar ile 8.sınıflar arasında 6.sınıflar lehine ($U=29784$, $p<.05$) ve 7.sınıflar ile 8.sınıflar arasında 7.sınıflar lehine ($U=28854$, $p<.05$) anlamlı fark olduğu bulunmuştur. Bu sonuçlara göre 6.sınıfların 8.sınıflara göre THM' yi daha çok tercih ettikleri, 7.sınıfların 8.sınıflara göre THM' yi daha çok tercih ettikleri söylenebilir.

Tablo 17. Öğrencilerin Sınıf Seviyesine Göre Türk Sanat Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Kruskal Wallis H testi Sonuçları

Sınıf Seviyesi	n	Sıra Ortalamaları	Sd	χ^2	P
6	247	363,23			
7	248	367,50	2	5.15	.07
8	260	402,05			

p>.05

Tablo 17' den elde edilen verilere göre öğrencilerin sınıf seviyesine göre Türk Sanat Müziği Dinleme tercihleri arasında anlamlı farklılık olmadığı bulunmuştur [$\chi^2(2)=5.15$, $p>.05$].

Tablo 18. Öğrencilerin Sınıf Seviyesine Göre Yabancı Popüler Müzik Dinleme Tercihlerine İlişkin Kruskal Wallis H testi Sonuçları

Sınıf Seviyesi	n	Sıra Ortalamaları	Sd	χ^2	P
6	247	380,40			
7	248	368,99	2	.70	.70
8	260	384,31			

p>.05

Tablo 18' den elde edilen verilere göre öğrencilerin sınıf seviyesine göre Yabancı Popüler Müzik dinleme tercihleri arasında anlamlı farklılık olmadığı bulunmuştur. [$\chi^2(2)=.70$, $p>.05$].

Tablo 19. Öğrencilerin Sınıf Seviyesine Göre Türk Popüler Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Kruskal Wallis H testi Sonuçları

Sınıf Seviyesi	n	Sıra Ortalamaları	Sd	χ^2	P
6	247	390,81			
7	248	381,10	2	2.35	.31
8	260	362,88			

p>.05

Tablo 19'dan elde edilen verilere göre öğrencilerin sınıf seviyesine göre Türk Popüler Müziği dinleme tercihleri arasında anlamlı farklılık olmadığı bulunmuştur.[$\chi^2(2)=2.35$, p>.05].

Tablo 20. Öğrencilerin Sınıf Seviyesine Göre Klasik Batı Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Kruskal Wallis H testi Sonuçları

Sınıf Seviyesi	n	Sıra Ortalamaları	Sd	χ^2	P
6	247	398,89			
7	248	371,82	2	3.70	.16
8	260	364,05			

p>.05

Tablo 20' den elde edilen verilere göre öğrencilerin sınıf seviyesine göre Klasik Batı Müziği dinleme tercihleri arasında anlamlı farklılık olmadığı bulunmuştur.[$\chi^2(2)=3.70$, p>.05].

Tablo 21. Öğrencilerin Sınıf Seviyesine Göre Arabesk/Fantezi Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Kruskal Wallis H testi Sonuçları

Sınıf Seviyesi	n	Sıra Ortalamaları	Sd	χ^2	P
6	247	377,70			
7	248	398,59	2	4.50	.10
8	260	358,65			

p>.05

Tablo 21' den elde edilen verilere göre öğrencilerin sınıf seviyesine göre Arabesk/Fantezi Müziği dinleme tercihleri arasında anlamlı farklılık olmadığı bulunmuştur [$\chi^2(2)=4.50$, p>.05].

4.4. Dördüncü Alt Probleme Ait Bulgular ve Yorum

Tablo 22. Ankete Katılan Öğrencilerin Yerleşim Bölgelerine İlişkin Dağılımı

Yerleşim Bölgesi	f	%
Köy	56	7,4
Kasaba	3	0,4
İlçe	28	3,7
Şehir	629	83,3
Büyükşehir	39	5,2
Toplam	755	100

Tablo 22' den elde edilen verilere göre ankete katılan 755 öğrencinin 56'sının yaşamlarının büyük bir kısmını köyde, 3'ünün kasabada, 28'inin ilçede, 629'unun şehirde, 39'unun büyükşehirde geçirdikleri belirlenmiştir. Ankete katılan 755 öğrencinin yaşamlarının büyük bir kısmını % 7,4'ünün köyde, % 0,4'ünün kasabada, %

3,7'sinin ilçede, % 83,3'ünün şehirde, % 5,2'sinin büyükşehirde geçirdikleri belirlenmiştir.

Tablo 23. Öğrencilerin Yerleşim Bölgelerine Göre Türk Halk Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Kruskal Wallis H testi Sonuçları

Yerleşim Yeri	n	Sıra Ortalamaları	sd	χ^2	p
Köy	56	294,31	4	12.70	.01
Kasaba	3	281,00			
İlçe	28	354,29			
Şehir	629	383,41			
Büyükşehir	39	435,44			

*p<.05

Tablo 23' den elde edilen verilere göre öğrencilerin yerleşim bölgelerine göre Türk Halk Müziği Dinleme tercihleri arasında anlamlı farklılık olduğu bulunmuştur. [$\chi^2(4)=12.70$, p<.05]. Grup sıra ortalamaları dikkate alındığında THM tercihlerinin sırasıyla kasaba, köy, ilçe, şehir ve büyükşehir olduğu görülmektedir.

Gruplar arasında gözlenen anlamlı farkın, hangi gruplar arasındaki anlamlı farklara bağlı olarak ortaya çıktığını belirlemek için gruplar arasında Mann Whitney U testleri yapılmıştır. Yapılan analiz sonuçlarına göre köy ile şehir arasında köy lehine (U=13442.50, p<.05); köy ile büyükşehir arasında köy lehine (U=686.50, p<.05) anlamlı farklılık vardır. Elde edilen bulgulara göre köyde yaşayan öğrencilerin şehirde yaşayan öğrencilere göre THM' yi daha çok tercih ettikleri, köyde yaşayan öğrencilerin büyükşehirde yaşayan öğrencilere göre THM' yi daha çok tercih ettikleri söylenebilir.

Tablo 24. Öğrencilerin Yerleşim Bölgelerine Göre Türk Sanat Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Kruskal Wallis H testi Sonuçları

Yerleşim Yeri	n	Sıra Ortalamaları	sd	χ^2	p
Köy	56	314,65	4	9.21	.06
Kasaba	3	398,67			
İlçe	28	353,91			
Şehir	629	380,55			
Büyükşehir	39	443,58			

p>.05

Tablo 24' den elde edilen verilere göre öğrencilerin yerleşim bölgelerine göre Türk Sanat Müziği Dinleme tercihleri arasında anlamlı farklılık olmadığı bulunmuştur. [$\chi^2(4)=9.21, p>.05$].

Tablo 25. Öğrencilerin Yerleşim Bölgelerine Göre Yabancı Popüler Müzik Dinleme Tercihlerine İlişkin Kruskal Wallis H testi Sonuçları

Yerleşim Yeri	n	Sıra Ortalamaları	sd	χ^2	p
Köy	56	459,87	4	28.19	.00
Kasaba	3	446,33			
İlçe	28	367,25			
Şehir	629	380,25			
Büyükşehir	39	226,68			

*p<.05

Tablo 25' den elde edilen verilere göre öğrencilerin yerleşim bölgelerine göre Yabancı Popüler Müzik Dinleme tercihleri arasında anlamlı farklılık olduğu

bulunmuştur. [$\chi^2(4)=28.19$, $p<.05$]. Grup sıra ortalamaları dikkate alındığında YPM tercihlerinin sırasıyla büyükşehir, ilçe, şehir, kasaba ve köy olduğu görülmektedir.

Gruplar arasında gözlenen anlamlı farkın, hangi gruplar arasındaki anlamlı farklara bağlı olarak ortaya çıktığını belirlemek için gruplar arasında Mann Whitney U testleri yapılmıştır. Yapılan analiz sonuçlarına göre köy ile şehir arasında şehir lehine ($U=13847$, $p<.05$) ve köy ile büyük şehir arasında büyükşehir lehine ($U=463$, $p<.05$) anlamlı farklılık vardır. Elde edilen bulgulara göre şehirde yaşayan öğrencilerin köyde yaşayan öğrencilere göre YPM' yi daha çok tercih ettikleri, büyükşehirde yaşayan öğrencilerin köyde yaşayan öğrencilere göre YPM' yi daha çok tercih ettikleri söylenebilir.

Tablo 26. Öğrencilerin Yerleşim Bölgelerine Göre Türk Popüler Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Kruskal Wallis H testi Sonuçları

Yerleşim Yeri	n	Sıra Ortalamaları	sd	χ^2	p
Köy	56	468,55	4	12.17	.02
Kasaba	3	294,33			
İlçe	28	347,80			
Şehir	629	371,88			
Büyükşehir	39	374,79			

* $p<.05$

Tablo 26' dan elde edilen verilere göre öğrencilerin yerleşim bölgelerine göre Türk Pop Müziği Dinleme tercihleri arasında anlamlı farklılık vardır [$\chi^2(4)=12.17$, $p<.05$]. Grup sıra ortalamaları dikkate alındığında TPM tercihlerin sırasıyla kasaba, ilçe, şehir, büyükşehir ve köy olduğu görülmektedir.

Gruplar arasında gözlenen anlamlı farkın, hangi gruplar arasındaki anlamlı farklara bağlı olarak ortaya çıktığını belirlemek için gruplar arasında Mann Whitney U testleri yapılmıştır. Yapılan analiz sonuçlarına göre köy ile ilçe arasında ilçe lehine ($U=555$, $p<.05$); köy ile şehir arasında şehir lehine ($U=13098$, $p<.05$); köy ile büyükşehir arasında büyükşehir lehine ($U=803$, $p<.05$); anlamlı farklılık vardır. Elde edilen bulgulara göre ilçede yaşayan öğrencilerin köyde yaşayan öğrencilere göre TPM' yi daha çok tercih ettikleri, şehirde yaşayan öğrencilerin köyde yaşayan öğrencilere göre

TPM' yi daha çok tercih ettikleri, büyükşehirde yaşayan öğrencilerin köyde yaşayan öğrencilere göre TPM' yi daha çok tercih ettikleri söylenebilir.

Tablo 27. Öğrencilerin Yerleşim Bölgelerine Göre Klasik Batı Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Kruskal Wallis H testi Sonuçları

Yerleşim Yeri	n	Sıra Ortalamaları	sd	χ^2	p
Köy	56	379,20	4	1.56	.82
Kasaba	3	396,00			
İlçe	28	359,63			
Şehir	629	380,95			
Büyükşehir	39	340,54			

p>.05

Tablo 27' den elde edilen verilere göre öğrencilerin yerleşim bölgelerine göre Klasik Batı Müziği Dinleme tercihleri arasında anlamlı farklılık olmadığı bulunmuştur. [$\chi^2(4)=1.56, p>.05$].

Tablo 28. Öğrencilerin Yerleşim Bölgelerine Göre Arabesk/Fantezi Müzik Dinleme Tercihlerine İlişkin Kruskal Wallis H testi Sonuçları

Yerleşim Yeri	n	Sıra Ortalamaları	sd	χ^2	p
Köy	56	353,44	4	6.60	.16
Kasaba	3	418,33			
İlçe	28	444,61			
Şehir	629	373,57			
Büyükşehir	39	433,82			

p>.05

Tablo 28'den elde edilen verilere göre öğrencilerin yerleşim bölgelerine göre Arabesk/Fantezi Müziği Dinleme tercihleri arasında anlamlı farklılık olmadığı bulunmuştur. [$\chi^2(4)=6.60, p>.05$].

4.5 . Beşinci Alt Probleme Ait Bulgular ve Yorum

Tablo 29. Ankete Katılan Öğrencilerin Gelir Düzeylerine İlişkin Dağılım

Gelir Düzeyi	f	%
Düşük	44	5,8
Orta	612	81,1
Yüksek	99	13,1
Toplam	755	100

Tablo 29'dan elde edilen verilere göre ankete katılan 755 öğrenciden 44'ünün düşük, 612'sinin orta, 99'unun yüksek gelir düzeyine sahip olduğu belirlenmiştir. Ankete katılan 755 öğrencinin % 5,8'inin düşük, % 81,1'inin orta, % 13,1'inin yüksek gelir düzeyine sahip oldukları belirlenmiştir.

Tablo 30. Öğrencilerin Gelir Düzeyine Göre Türk Halk Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Kruskal Wallis H testi Sonuçları

Gelir Düzeyi	n	Sıra Ortalamaları	Sd	χ^2	p
Düşük	44	293,36	2	9.17	.01
Orta	612	378,81			
Yüksek	99	410,63			

*p<.05

Tablo 30'dan elde edilen verilere göre öğrencilerin gelir düzeylerine göre Türk Halk Müziği Dinleme tercihleri arasında anlamlı farklılık olduğu belirlenmiştir [$\chi^2(2)=9.17$, p<.05]. Grup sıra ortalamaları dikkate alındığında THM tercihlerin sırasıyla düşük, orta ve yüksek olduğu görülmektedir.

Gruplar arasında gözlenen anlamlı farkın, hangi gruplar arasındaki anlamlı farklılara bağlı olarak ortaya çıktığını belirlemek için gruplar arasında Mann Whitney U

testleri yapılmıştır. Yapılan analiz sonuçlarına göre düşük ile orta arasında düşük lehine ($U=10367$, $p<.05$); düşük ile yüksek arasında düşük lehine ($U=1551$, $p<.05$) anlamlı fark vardır. Elde edilen bulgulara göre düşük gelir düzeyli öğrencilerin orta gelir düzeyli öğrencilere göre THM' yi daha çok tercih ettikleri, düşük gelir düzeyli öğrencilerin yüksek gelir düzeyli öğrencilere göre THM' yi daha çok tercih ettikleri söylenebilir.

Tablo 31. Öğrencilerin Gelir Düzeylerine Göre Türk Sanat Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Kruskal Wallis H testi Sonuçları

Gelir Düzeyi	n	Sıra Ortalamaları	sd	χ^2	p
Düşük	44	313,33	2	4.35	.11
Orta	612	382,00			
Yüksek	99	382,04			

$p>.05$

Tablo 31'den elde edilen verilere göre öğrencilerin gelir düzeylerine göre Türk Sanat Müziği Dinleme tercihleri arasında anlamlı farklılık olmadığı belirlenmiştir [$\chi^2(2)=4.35$, $p>.05$].

Tablo 32. Öğrencilerin Gelir Düzeylerine Göre Yabancı Popüler Müzik Dinleme Tercihlerine İlişkin Kruskal Wallis H testi Sonuçları

Gelir Düzeyi	n	Sıra Ortalamaları	sd	χ^2	p
Düşük	44	474,42	2	23.41	.00
Orta	612	384,06			
Yüksek	99	297,69			

* $p<.05$

Tablo 32' den elde edilen verilere göre öğrencilerin gelir düzeylerine göre Yabancı Popüler Müzik dinleme tercihleri arasında anlamlı farklılık vardır [$\chi^2(2)=23.41$,

$p < .05$]. Grup sıra ortalamaları dikkate alındığında YPM tercihlerin sırasıyla yüksek, orta ve düşük olduğu görülmektedir.

Gruplar arasında gözlenen anlamlı farkın, hangi gruplar arasındaki anlamlı farklara bağlı olarak ortaya çıktığını belirlemek için gruplar arasında Mann Whitney U testleri yapılmıştır. Yapılan analiz sonuçlarına göre düşük ile orta arasında orta lehine ($U=10214$, $p < .05$); düşük ile yüksek arasında yüksek lehine ($U=1185.50$, $p < .05$) ve orta ile yüksek arasında yüksek lehine ($U=23335.50$, $p < .05$) anlamlı fark vardır. Elde edilen bulgulara göre orta gelir düzeyli öğrencilerin düşük gelir düzeyli öğrencilere göre YPM' yi daha çok tercih ettikleri, yüksek gelir düzeyli öğrencilerin düşük gelir düzeyli öğrencilere göre YPM' yi daha çok tercih ettikleri, yüksek gelir düzeyli öğrencilerin orta gelir düzeyli öğrencilere göre YPM' yi daha çok tercih ettikleri söylenebilir.

Tablo 33. Öğrencilerin Gelir Düzeylerine Göre Türk Popüler Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Kruskal Wallis H testi Sonuçları

Gelir Düzeyi	n	Sıra Ortalamaları	sd	χ^2	p
Düşük	44	407,74	2	7.36	.02
Orta	612	368,19			
Yüksek	99	425,40			

* $p < .05$

Tablo 33'den elde edilen verilere göre öğrencilerin gelir düzeylerine göre Türk Popüler Müziği Dinleme tercihleri arasında anlamlı farklılık vardır [$\chi^2(2)=7.36$, $p < .05$]. Grup sıra ortalamaları dikkate alındığında TPM tercihlerin sırasıyla orta, düşük ve yüksek olduğu görülmektedir.

Gruplar arasında gözlenen anlamlı farkın, hangi gruplar arasındaki anlamlı farklara bağlı olarak ortaya çıktığını belirlemek için gruplar arasında Mann Whitney U testleri yapılmıştır. Yapılan analiz sonuçlarına göre orta ile yüksek arasında orta lehine ($U=25367.50$, $p < .05$) anlamlı fark vardır. Elde edilen bulgulara göre orta gelir düzeyli öğrencilerin yüksek gelir düzeyli öğrencilere göre TPM' yi daha çok tercih ettikleri söylenebilir.

Tablo 34. Öğrencilerin Gelir Düzeylerine Göre Klasik Batı Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Kruskal Wallis H testi Sonuçları

Gelir Düzeyi	n	Sıra Ortalamaları	sd	χ^2	p
Düşük	44	400,05	2	.51	.77
Orta	612	376,27			
Yüksek	99	378,91			

p>.05

Tablo 34' den elde edilen verilere göre öğrencilerin gelir düzeylerine göre Klasik Batı Müziği Dinleme tercihleri arasında anlamlı farklılık olmadığı bulunmuştur [$\chi^2(2)=.51, p>05$].

Tablo 35. Öğrencilerin Gelir Düzeylerine Göre Arabesk/Fantezi Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Kruskal Wallis H testi Sonuçları

Gelir Düzeyi	n	Sıra Ortalamaları	sd	χ^2	p
Düşük	44	370,70	2	.45	.80
Orta	612	376,43			
Yüksek	99	390,95			

p>.05

Tablo 35'den elde edilen verilere göre öğrencilerin gelir düzeylerine göre Arabesk/Fantezi Müziği dinleme tercihleri arasında anlamlı farklılık olmadığı bulunmuştur [$\chi^2(2)=.45, p>05$].

4.6. Altıncı Alt Probleme Ait Bulgular ve Yorum

Tablo 36. Öğrencilerin Kitle İletişim Araçlarından Etkilenme Düzeylerine İlişkin Dağılım

Kitle iletişim	f	%
Hiç etkilemiyor	59	7,8
Çok az etkiliyor	290	38,4
Büyük ölçüde etkiliyor	270	35,8
Tamamen etkiliyor	136	18,0
Toplam	755	100

Tablo 36' dan elde edilen verilere göre ankete katılan 755 öğrenciden kitle iletişim araçlarından 59'unun hiç etkilenmediği, 290'ının çok az etkilendiği, 270'inin büyük ölçüde etkilendiği, 136'sının tamamen etkilendiği belirlenmiştir. Ankete katılan 755 öğrencinin kitle iletişim araçlarından % 7,8'inin hiç etkilenmediği, % 38,4'ünün çok az etkilendiği, %35,8'inin büyük ölçüde etkilendiği, %18'inin tamamen etkilendiği belirlenmiştir.

Tablo 37. Öğrencilerin Kitle İletişim Araçlarından Etkilenme Düzeylerine Göre Türk Halk Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Kruskal Wallis H testi Sonuçları

Kitle İletişim	n	Sıra Ortalamaları	sd	χ^2	p
Hiç etkilemiyor	59	430,58	3	6.987	.072
Çok az etkiliyor	290	385,61			
Büyük ölçüde etkiliyor	270	374,35			
Tamamen etkiliyor	136	346,21			

p>.05

Tablo 37'den elde edilen verilere göre öğrencilerin kitle iletişim araçlarından etkilenme düzeylerine göre Türk Halk Müziği dinleme tercihleri arasında anlamlı farklılık olmadığı bulunmuştur [$\chi^2(3)=6.987$, p>.05].

Tablo 38. Öğrencilerin Kitle İletişim Araçlarından Etkilenme Düzeylerine Göre Türk Sanat Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Kruskal Wallis H testi Sonuçları

Kitle İletişim	n	Sıra Ortalamaları	sd	χ^2	p
Hiç etkilemiyor	59	413,78	3	5.358	.147
Çok az etkiliyor	290	390,38			
Büyük ölçüde etkiliyor	270	371,08			
Tamamen etkiliyor	136	349,83			

p>.05

Tablo 38' den elde edilen verilere göre öğrencilerin kitle iletişim araçlarından etkilenme düzeylerine göre Türk Sanat Müziği dinleme tercihleri arasında anlamlı farklılık olmadığı bulunmuştur [$\chi^2(3)=5.358$, p>.05].

Tablo 39. Öğrencilerin Kitle İletişim Araçlarından Etkilenme Düzeylerine Göre Yabancı Popüler Müzik Dinleme Tercihlerine İlişkin Kruskal Wallis H testi Sonuçları

Kitle İletişim	n	Sıra Ortalamaları	sd	χ^2	p
Hiç etkilemiyor	59	330,01	3	10.710	.013
Çok az etkiliyor	290	389,63			
Büyük ölçüde etkiliyor	270	356,94			
Tamamen etkiliyor	136	415,83			

*p<.05

Tablo 39'dan elde edilen verilere göre öğrencilerin kitle iletişim araçlarından etkilenme düzeylerine göre Yabancı Popüler Müzik Dinleme tercihleri arasında anlamlı farklılık olduğu bulunmuştur [$\chi^2(3)=10.710$, p<.05]. Grup sıra ortalamaları dikkate alındığında YPM tercihlerinin sırasıyla hiç etkilemiyor, büyük ölçüde etkiliyor, çok az etkiliyor ve tamamen etkiliyor şeklinde olduğu görülmektedir.

Gruplar arasında gözlenen anlamlı farkın, hangi gruplar arasındaki anlamlı farklara bağlı olarak ortaya çıktığını belirlemek için gruplar arasında Mann Whitney U testleri yapılmıştır. Yapılan analiz sonuçlarına göre hiç etkilemiyor ve tamamen etkiliyor arasında hiç etkilemiyor lehine ($U=3130.00$, $p<.05$) anlamlı farklılık vardır. Elde edilen bulgulara göre kitle iletişim araçlarından hiç etkilenmeyen öğrencilerin kitle iletişim araçlarından tamamen etkilenen öğrencilere göre YPM' yi daha çok tercih ettikleri söylenebilir.

Tablo 40. Öğrencilerin Kitle İletişim Araçlarından Etkilenme Düzeylerine Göre Türk Popüler Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Kruskal Wallis H testi Sonuçları

Kitle İletişim	n	Sıra Ortalamaları	sd	χ^2	p
Hiç etkilemiyor	59	435,26	3	8.340	.039
Çok az etkiliyor	290	366,54			
Büyük ölçüde etkiliyor	270	365,09			
Tamamen etkiliyor	136	403,22			

---

* $p<.05$

Tablo 40'dan elde edilen verilere göre öğrencilerin kitle iletişim araçlarından etkilenme düzeylerine göre Türk Popüler Müziği Dinleme tercihleri arasında anlamlı farklılık olduğu bulunmuştur [$\chi^2(3)=8.340$, $p<.05$]. Grup sıra ortalamaları dikkate alındığında TPM tercihlerinin sırasıyla, büyük ölçüde etkiliyor, çok az etkiliyor, tamamen etkiliyor ve hiç etkilemiyor şeklinde olduğu görülmektedir.

Gruplar arasında gözlenen anlamlı farkın, hangi gruplar arasındaki anlamlı farklara bağlı olarak ortaya çıktığını belirlemek için gruplar arasında Mann Whitney U testleri yapılmıştır. Yapılan analiz sonuçlarına göre hiç etkilemiyor ve çok az etkiliyor arasında çok az etkiliyor lehine ($U=6994.000$, $p<.05$); hiç etkilemiyor ve büyük ölçüde etkiliyor arasında büyük ölçüde etkiliyor lehine ($U=6477.50$, $p<.05$) anlamlı farklılık vardır. Elde edilen bulgulara göre kitle iletişim araçlarından çok az ölçüde etkilenen öğrencilerin kitle iletişim araçlarından hiç etkilenmeyen öğrencilere göre TPM' yi daha

çok tercih ettikleri, kitle iletişim araçlarından büyük ölçüde etkilenen öğrencilerin kitle iletişim araçlarından hiç etkilenmeyen öğrencilere göre TPM' yi daha çok tercih ettikleri söylenebilir.

Tablo 41. Öğrencilerin Kitle İletişim Araçlarından Etkilenme Düzeylerine Göre Klasik Batı Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Kruskal Wallis H testi Sonuçları

Kitle İletişim	n	Sıra Ortalamaları	sd	χ^2	p
Hiç etkilemiyor	59	304,28	3	8.385	.039
Çok az etkiliyor	290	391,70			
Büyük ölçüde etkiliyor	270	381,38			
Tamamen etkiliyor	136	374,06			

*p<.05

Tablo 41' den elde edilen verilere göre öğrencilerin kitle iletişim araçlarından etkilenme düzeylerine göre Klasik Batı Müziği Dinleme tercihleri arasında anlamlı farklılık olduğu bulunmuştur [$\chi^2(3)=8.385$, p<.05]. Grup sıra ortalamaları dikkate alındığında KBM tercihlerinin sırasıyla hiç etkilemiyor, tamamen etkiliyor, büyük ölçüde etkiliyor, çok az etkiliyor şeklinde olduğu görülmektedir.

Gruplar arasında gözlenen anlamlı farkın, hangi gruplar arasındaki anlamlı farklılıklara bağlı olarak ortaya çıktığını belirlemek için gruplar arasında Mann Whitney U testleri yapılmıştır. Yapılan analiz sonuçlarına göre hiç etkilemiyor ve çok az etkiliyor arasında hiç etkilemiyor lehine (U=6548.00, p<.05); hiç etkilemiyor ile büyük ölçüde etkiliyor arasında hiç etkilemiyor lehine (U=6357.00 p<.05); hiç etkilemiyor ile tamamen etkiliyor arasında hiç etkilemiyor lehine (U=3277.50 p<.05) anlamlı farklılık vardır.

Elde edilen bulgulara göre kitle iletişim araçlarından hiç etkilenmeyen öğrencilerin kitle iletişim araçlarından çok az etkilenen öğrencilere göre KBM' yi daha çok tercih ettikleri, kitle iletişim araçlarından hiç etkilenmeyen öğrencilerin kitle iletişim araçlarından büyük ölçüde etkilenen öğrencilere göre KBM' yi daha çok tercih ettikleri, kitle iletişim araçlarından hiç etkilenmeyen öğrencilerin kitle iletişim

araçlarından tamamen etkilenen öğrencilere göre KBM' yi daha çok tercih ettikleri söylenebilir.

Tablo 42. Öğrencilerin Kitle İletişim Araçlarından Etkilenme Düzeylerine Göre Arabesk/Fantezi Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Kruskal Wallis H testi Sonuçları

Kitle İletişim	n	Sıra Ortalamaları	sd	χ^2	p
Hiç etkilemiyor	59	354,64	3	13.207	.004
Çok az etkiliyor	290	348,92			
Büyük ölçüde etkiliyor	270	412,10			
Tamamen etkiliyor	136	382,44			

*p<.05

Tablo 42' den elde edilen verilere göre öğrencilerin kitle iletişim araçlarından etkilenme düzeylerine göre Arabesk/Fantezi Müziği Dinleme tercihleri arasında anlamlı farklılık olduğu bulunmuştur [$\chi^2(3)=13.207$, p<.05]. Grup sıra ortalamaları dikkate alındığında AFM tercihlerinin sırasıyla çok az etkiliyor, hiç etkilemiyor, tamamen etkiliyor ve büyük ölçüde etkiliyor şeklinde olduğu görülmektedir.

Gruplar arasında gözlenen anlamlı farkın, hangi gruplar arasındaki anlamlı farklara bağlı olarak ortaya çıktığını belirlemek için gruplar arasında Mann Whitney U testleri yapılmıştır. Yapılan analiz sonuçlarına göre çok az etkiliyor ile büyük ölçüde etkiliyor arasında çok az etkiliyor lehine (U=32660.50, p<.05) anlamlı farklılık vardır. Elde edilen bulgulara göre kitle iletişim araçlarından çok az etkilenen öğrencilerin kitle iletişim araçlarından büyük ölçüde etkilenen öğrencilere göre AFM' yi daha çok tercih ettikleri söylenebilir.

4.7. Yedinci Alt Probleme Ait Bulgular ve Yorum

Tablo 43. Ankete Katılan Öğrencilerin Sosyal Çevrelerinden Etkilenme Durumlarına İlişkin Dağılım

Sosyal Çevre	f	%
Aile	74	9,8
Arkadaş	136	18,0
Müzik öğretmeni	204	27,0
Hiç kimse	341	45,2
Toplam	755	100

Tablo 43' den elde edilen verilere göre ankete katılan 755 öğrencinin müzik tercihlerinin oluşmasında 74'ünün ailelerinden, 136'sının arkadaşlarından, 20'ünün müzik öğretmenlerinden etkilendikleri, 341'inin hiç kimseden etkilenmedikleri belirlenmiştir. Ankete katılan 755 öğrencinin müzik tercihlerinin oluşmasında % 9,8'inin ailelerinden, % 18'inin arkadaşlarından, %27'sinin müzik öğretmenlerinden etkilendikleri; % 45,2'sinin hiç kimseden etkilenmedikleri belirlenmiştir.

Tablo 44. Öğrencilerin Sosyal Çevrelerinden Etkilenme Durumlarına Göre Türk Halk Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Kruskal Wallis H testi Sonuçları

Sosyal Çevre	n	Sıra Ortalamaları	sd	χ^2	p
Aile	74	319,61	3	48.951	.000
Arkadaş	136	425,58			
Müzik Öğretmeni	204	302,28			
Hiç Kimse	341	417,00			

*p<.05

Tablo 44' den elde edilen verilere göre öğrencilerin sosyal çevreden etkilenme durumlarına göre Türk Halk Müziği Dinleme tercihleri arasında anlamlı farklılık olduğu bulunmuştur [$\chi^2(3)=48.951$, p<.05]. Grup sıra ortalamaları dikkate alındığında THM

tercihlerinin sırasıyla müzik öğretmeni, aile, hiç kimse ve arkadaş şeklinde olduğu görülmektedir.

Gruplar arasında gözlenen anlamlı farkın, hangi gruplar arasındaki anlamlı farklara bağlı olarak ortaya çıktığını belirlemek için gruplar arasında Mann Whitney U testleri yapılmıştır. Yapılan analiz sonuçlarına göre aile ile arkadaş arasında aile lehine (U=3589.00, $p<.05$); aile ile hiç kimse arasında aile lehine (U=9351.50, $p<.05$); arkadaş ile müzik öğretmeni arasında müzik öğretmeni lehine (U=9262.00, $p<.05$); müzik öğretmeni ile hiç kimse arasında müzik öğretmeni lehine (U=24332.00, $p<.05$) anlamlı farklılık vardır. Elde edilen bulgulara göre ailelerinden etkilenen öğrencilerin arkadaşlarından etkilenen öğrencilere göre THM' yi daha çok tercih ettikleri, ailelerinden etkilenen öğrencilerin hiç kimseden etkilenmeyen öğrencilere göre THM'yi daha çok tercih ettikleri, müzik öğretmenlerinden etkilenen öğrencilerin arkadaşlarından etkilenen öğrencilere göre THM' yi daha çok tercih ettikleri, müzik öğretmenlerinden etkilenen öğrencilerin hiç kimseden etkilenmeyen öğrencilere göre THM' yi daha çok tercih ettikleri söylenebilir.

Tablo 45. Öğrencilerin Sosyal Çevrelerinden Etkilenme Durumlarına Göre Türk Sanat Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Kruskal Wallis H testi Sonuçları

Sosyal Çevre	n	Sıra Ortalamaları	sd	χ^2	p
Aile	74	327,75	3	15.400	.002
Arkadaş	136	403,94			
Müzik Öğretmeni	204	342,73			
Hiç Kimse	341	399,66			

* $p<.05$

Tablo 45' den elde edilen verilere göre öğrencilerin sosyal çevreden etkilenme durumlarına göre Türk Sanat Müziği Dinleme tercihleri arasında anlamlı farklılık olduğu bulunmuştur [$\chi^2(3)=15.400$, $p<.05$]. Grup sıra ortalamaları dikkate alındığında TSM tercihlerinin sırasıyla aile, müzik öğretmeni, hiç kimse ve arkadaş şeklinde olduğu görülmektedir.

Gruplar arasında gözlenen anlamlı farkın, hangi gruplar arasındaki anlamlı farklara bağlı olarak ortaya çıktığını belirlemek için gruplar arasında Mann Whitney U testleri yapılmıştır. Yapılan analiz sonuçlarına göre aile ile arkadaş arasında aile lehine ($U=3950.00$, $p<.05$); aile ile hiç kimse arasında aile lehine ($U=10207.50$, $p<.05$); arkadaş ile müzik öğretmeni arasında müzik öğretmeni lehine ($U=11586.00$, $p<.05$); müzik öğretmeni ile hiç kimse arasında müzik öğretmeni lehine ($U=29646.00$, $p<.05$) anlamlı farklılık vardır. Elde edilen bulgulara göre ailelerinden etkilenen öğrencilerin arkadaşlarından etkilenen öğrencilere göre TSM' yi daha çok tercih ettikleri, ailelerinden etkilenen öğrencilerin hiç kimseden etkilenmeyen öğrencilere göre TSM' yi daha çok tercih ettikleri, müzik öğretmenlerinden etkilenen öğrencilerin arkadaşlarından etkilenen öğrencilere göre TSM' yi daha çok tercih ettikleri, müzik öğretmenlerinden etkilenen öğrencilerin hiç kimseden etkilenmeyen öğrencilere göre TSM' yi daha çok tercih ettikleri söylenebilir.

Tablo 46. Öğrencilerin Sosyal Çevrelerinden Etkilenme Durumlarına Göre Yabancı Popüler Müzik Dinleme Tercihlerine İlişkin Kruskal Wallis H testi Sonuçları

Sosyal Çevre	n	Sıra Ortalamaları	sd	χ^2	p
Aile	74	394,79	3	36.178	.000
Arkadaş	136	345,26			
Müzik Öğretmeni	204	451,00			
Hiç Kimse	341	343,74			

* $p<.05$

Tablo 46'dan elde edilen verilere göre öğrencilerin sosyal çevreden etkilenme durumlarına göre Yabancı Popüler Müzik Dinleme tercihleri arasında anlamlı farklılık olduğu bulunmuştur [$\chi^2(3)=36.178$, $p<.05$]. Grup sıra ortalamaları dikkate alındığında YPM tercihlerinin sırasıyla hiç kimse, arkadaş, aile ve müzik öğretmeni, şeklinde olduğu görülmektedir.

Gruplar arasında gözlenen anlamlı farkın, hangi gruplar arasındaki anlamlı farklara bağlı olarak ortaya çıktığını belirlemek için gruplar arasında Mann Whitney U testleri yapılmıştır. Yapılan analiz sonuçlarına göre aile ile müzik öğretmeni arasında aile lehine (U=6399.50, p<.05); arkadaş ile müzik öğretmeni arasında arkadaş lehine (U=9945.00, p<.05); müzik öğretmeni ile hiç kimse arasında hiç kimse lehine (U=24966.50, p<.05) anlamlı farklılık vardır. Elde edilen bulgulara göre ailelerinden etkilenen öğrencilerin müzik öğretmenlerinden etkilenen öğrencilere göre YPM' yi daha çok tercih ettikleri, arkadaşlarından etkilenen öğrencilerin müzik öğretmenlerinden etkilenen öğrencilere göre YPM' yi daha çok tercih ettikleri, hiç kimseden etkilenmeyen öğrencilerin müzik öğretmenlerinden etkilenen öğrencilere göre YPM' yi daha çok tercih ettikleri söylenebilir.

Tablo 47. Öğrencilerin Sosyal Çevrelerinden Etkilenme Durumlarına Göre Türk Popüler Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Kruskal Wallis H testi Sonuçları

Sosyal Çevre	n	Sıra Ortalamaları	sd	χ^2	P
Aile	74	401,93	3	8.613	.035
Arkadaş	136	332,28			
Müzik Öğretmeni	204	392,23			
Hiç Kimse	341	382,53			

*p<.05

Tablo 47'den elde edilen verilere göre öğrencilerin sosyal çevreden etkilenme durumlarına göre Türk Popüler Müzik Dinleme tercihleri arasında anlamlı farklılık olduğu bulunmuştur [$\chi^2(3)=8.613$, p<.05]. Grup sıra ortalamaları dikkate alındığında TPM tercihlerinin sırasıyla arkadaş, hiç kimse, müzik öğretmeni ve aile şeklinde olduğu görülmektedir.

Gruplar arasında gözlenen anlamlı farkın, hangi gruplar arasındaki anlamlı farklara bağlı olarak ortaya çıktığını belirlemek için gruplar arasında Mann Whitney U testleri yapılmıştır. Yapılan analiz sonuçlarına göre aile ile arkadaş arasında arkadaş lehine (U=4111.50, p<.05); arkadaş ile müzik öğretmeni arasında arkadaş lehine

($U=11683.50$, $p<.05$); arkadaş ile hiç kimse arasında arkadaş lehine ($U=20079.50$, $p<.05$) anlamlı farklılık vardır. Elde edilen bulgulara göre arkadaşlarından etkilenen öğrencilerin ailelerinden etkilenen öğrencilere göre TPM' yi daha çok tercih ettikleri, arkadaşlarından etkilenen öğrencilerin müzik öğretmenlerinden etkilenen öğrencilere göre TPM' yi daha çok tercih ettikleri, arkadaşlarından etkilenen öğrencilerin hiç kimseden etkilenmeyen öğrencilere göre TPM' yi daha çok tercih ettikleri söylenebilir.

Tablo 48. Öğrencilerin Sosyal Çevrelerinden Etkilenme Durumlarına Göre Klasik Batı Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Kruskal Wallis H testi Sonuçları

Sosyal Çevre	n	Sıra Ortalamaları	sd	χ^2	P
Aile	74	406,59	3	8.701	.034
Arkadaş	136	393,64			
Müzik Öğretmeni	204	398,87			
Hiç Kimse	341	353,07			

* $p<.05$

Tablo 48'den elde edilen verilere göre öğrencilerin sosyal çevreden etkilenme durumlarına göre Klasik Batı Müziği Dinleme tercihleri arasında anlamlı farklılık olduğu bulunmuştur [$\chi^2(3)=8.701$, $p<.05$]. Grup sıra ortalamaları dikkate alındığında KBM tercihlerinin sırasıyla hiç kimse, arkadaş, müzik öğretmeni ve aile şeklinde olduğu görülmektedir.

Gruplar arasında gözlenen anlamlı farkın, hangi gruplar arasındaki anlamlı farklılara bağlı olarak ortaya çıktığını belirlemek için gruplar arasında Mann Whitney U testleri yapılmıştır. Yapılan analiz sonuçlarına göre arkadaş ile hiç kimse arasında hiç kimse lehine ($U=20581.00$, $p<.05$); müzik öğretmeni ile hiç kimse arasında hiç kimse lehine ($U=30612.50$, $p<.05$) anlamlı farklılık vardır. Elde edilen bulgulara göre hiç kimseden etkilenmeyen öğrencilerin arkadaşlarından etkilenen öğrencilere göre KBM'yi daha çok tercih ettikleri, hiç kimseden etkilenmeyen öğrencilerin müzik öğretmenlerinden etkilenen öğrencilere göre KBM' yi daha çok tercih ettikleri söylenebilir.

Tablo 49. Öğrencilerin Sosyal Çevrelerinden Etkilenme Durumlarına Göre Arabesk/Fantezi Müzik Dinleme Tercihlerine İlişkin Kruskal Wallis H testi Sonuçları

Sosyal Çevre	n	Sıra Ortalamaları	sd	χ^2	p
Aile	74	398,35	3	.929	.818
Arkadaş	136	369,24			
Müzik Öğretmeni	204	378,66			
Hiç Kimse	341	376,68			

p>.05

Tablo 49'dan elde edilen verilere göre öğrencilerin sosyal çevreden etkilenme durumlarına göre Arabesk/Fantezi Müzik Dinleme tercihleri arasında anlamlı farklılık olmadığı bulunmuştur [$\chi^2(3)=.929$, p>.05].

4.8. Sekizinci Alt Probleme Ait Bulgular ve Yorum

Tablo 50. Ankete Katılan Öğrencilerin Müzikle Aktif Olarak İlgilenmelerine İlişkin Dağılım

	f	%
Evet	240	31,8
Hayır	515	68,2
Total	755	100

Tablo 50' den elde edilen verilere göre ankete katılan 755 öğrenciden 240'ının müzikle aktif olarak ilgilendikleri, 515'inin müzikle aktif olarak ilgilенmedikleri belirlenmiştir. Ankete katılan 755 öğrencinin %31,8'sinin müzikle aktif olarak ilgilendikleri, % 68,2'sinin müzikle aktif olarak ilgilенmedikleri belirlenmiştir.

Tablo 51. Öğrencilerin Müzikle Aktif Olarak İlgilenmelerine Göre Türk Halk Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Mann-Whitney U testi Sonuçları

Müzikle İlgilenme	n	Sıra Ortalaması	Sıraların Toplamı	U	p
Evet	240	394,83	94759,50	57760.500	.141
Hayır	515	370,16	190630,50		

p>.05

Tablo 51’ den elde edilen verilere göre öğrencilerin müzikle aktif olarak ilgilenmelerine göre Türk Halk Müziği dinleme tercihleri arasında anlamlı bir fark olmadığı bulunmuştur (U=57760.500, p>.05).

Tablo 52. Öğrencilerin Müzikle Aktif Olarak İlgilenmelerine Göre Türk Sanat Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Mann-Whitney U testi Sonuçları

Müzikle İlgilenme	n	Sıra Ortalaması	Sıraların Toplamı	U	p
Evet	240	391,88	94051,50	58468.500	.219
Hayır	515	371,53	191338,50		

p>.05

Tablo 52’den elde edilen verilere göre öğrencilerin müzikle aktif olarak ilgilenmelerine göre Türk Sanat Müziği dinleme tercihleri arasında anlamlı bir fark olmadığı bulunmuştur (U=58468.500, p>.05).

Tablo 53. Öğrencilerin Müzikle Aktif Olarak İlgilenmelerine Göre Yabancı Popüler Müzik Dinleme Tercihlerine İlişkin Mann-Whitney U testi Sonuçları

Müzikle İlgilenme	n	Sıra Ortalaması	Sıraların Toplamı	U	p
Evet	240	338,48	81236,00	52316.000	.001
Hayır	515	396,42	204154,00		

*p<.05

Tablo 53'den elde edilen verilere göre öğrencilerin müzikle aktif olarak ilgilenmelerine göre Yabancı Popüler Müzik dinleme tercihleri arasında anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur (U=52316.000, p<.05). Sıra ortalamaları dikkate alındığında müzikle aktif olarak ilgilenen öğrencilerin aktif olarak ilgilenmeyen öğrencilere göre YPM' yi ilk sıralarda daha çok tercih ettikleri söylenebilir.

Tablo 54. Öğrencilerin Müzikle Aktif Olarak İlgilenmelerine Göre Türk Popüler Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Mann-Whitney U testi Sonuçları

Müzikle İlgilenme	n	Sıra Ortalaması	Sıraların Toplamı	U	p
Evet	240	376,92	90460,50	61540.500	.923
Hayır	515	378,50	194929,50		

p>.05

Tablo 54' den elde edilen verilere göre öğrencilerin müzikle aktif olarak ilgilenmelerine göre Türk Popüler Müziği dinleme tercihleri arasında anlamlı bir fark olmadığı bulunmuştur (U=61540.500, p>.05).

Tablo 55. Öğrencilerin Müzikle Aktif Olarak İlgilenmelerine Göre Klasik Batı Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Mann-Whitney U testi Sonuçları

Müzikle İlgilenme	n	Sıra Ortalaması	Sıraların Toplamı	U	p
Evet	240	366,52	87965,50	59045.500	.312
Hayır	515	383,35	197424,50		

$p > .05$

Tablo 55'den elde edilen verilere göre öğrencilerin müzikle aktif olarak ilgilenmelerine göre Klasik Batı Müziği dinleme tercihleri arasında anlamlı bir fark olmadığı bulunmuştur ($U=59045.500$, $p > .05$).

Tablo 56. Öğrencilerin Müzikle Aktif Olarak İlgilenmelerine Göre Arabesk/Fantezi Müziği Dinleme Tercihlerine İlişkin Mann-Whitney U testi Sonuçları

Müzikle İlgilenme	n	Sıra Ortalaması	Sıraların Toplamı	U	p
Evet	240	397,00	95280,50	57239.500	.093
Hayır	515	369,14	190109,50		

$p > .05$

Tablo 56'dan elde edilen verilere göre öğrencilerin müzikle aktif olarak ilgilenmelerine göre Arabesk/Fantezi Müziği dinleme tercihleri arasında anlamlı bir fark olmadığı bulunmuştur ($U=57239.500$, $p > .05$).

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde araştırmada elde edilen bulgulara dayalı olarak ulaşılan sonuçlara ve bu sonuçlara dayalı olarak geliştirilen önerilere yer verilmektedir.

5.1. Sonuçlar

Araştırma elde edilen bulgulara göre aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

5.1.1. Birinci Alt Probleme Ait Sonuçlar

Araştırmada ele alınan okul türü değişkeninin öğrencilerin dinlemeyi tercih ettikleri müzik türleri üzerindeki etkisini özetlemek gerekirse, öğrencilerin grup sıra ortalamaları dikkate alındığında resmi okullarda okuyan 689 öğrencinin yaptıkları müzik tercihleri sıralamalarına göre; 1. sırada AFM' yi, 2. sırada THM' yi, 3. sırada TPM'yi, 4. sırada TSM'yi, 5. sırada KBM' yi, 6. sırada YPM' yi tercih ettikleri belirlenmiştir.

Özel okulda okuyan 66 öğrencinin yaptıkları müzik tercihleri sıralamalarına göre 1. sırada YPM' yi, 2. sırada KBM' yi, 3. sırada TSM' yi, 4. sırada TPM' yi, 5. Sırada THM' yi, 6. sırada AFM' yi tercih ettikleri belirlenmiştir.

Elde edilen sonuçlara göre; resmi okullarda okuyan 689 öğrencinin dinlemeyi en çok tercih ettikleri müzik türü Arabesk/Fantezi Müziği, öğrencilerin dinlemeyi en az tercih ettikleri müzik türü ise Yabancı Popüler Müzik olarak belirlenmiştir. Özel okulda okuyan 66 öğrencinin dinlemeyi en çok tercih ettikleri müzik türü Yabancı Popüler Müzik, öğrencilerin dinlemeyi en az tercih ettikleri müzik türü ise Arabesk/Fantezi Müzik olarak belirlenmiştir.

- Resmi okullarda okuyan öğrencilerin özel okulda okuyan öğrencilere göre THM' yi daha çok tercih ettikleri,
- Öğrencilerin TSM tercihlerinin her iki okul türüne göre anlamlı farklılık göstermediği,
- Özel okulda okuyan öğrencilerin resmi okulda okuyan öğrencilere göre YPM' yi daha çok tercih ettikleri,
- TPM tercihlerinin her iki okul türüne göre anlamlı farklılık göstermediği,

- Özel okulda okuyan öğrencilerin resmi okulda okuyan öğrencilere göre KBM' yi daha çok tercih ettikleri,
- Resmi okulda okuyan öğrencilerin özel okulda okuyan öğrencilere göre AFM' yi daha çok tercih ettikleri belirlenmiştir.

5.1.2. İkinci Alt Probleme Ait Sonuçlar

Araştırmada ele alınan cinsiyet değişkeninin öğrencilerin dinlemeyi tercih ettikleri müzik türleri üzerindeki etkisini özetlemek gerekirse, öğrencilerin gurup sıra ortalamaları dikkate alındığında ankete katılan 391 erkek öğrencinin yaptıkları müzik tercihleri sıralamasına göre; 1. sırada AFM' yi, 2. sırada THM' yi, 3. sırada TSM' yi, 4. sırada KBM' yi, 5. sırada YPM' yi, 6. sırada TPM' yi tercih ettikleri belirlenmiştir.

Ankete katılan 364 kız öğrencinin yaptıkları müzik tercihleri sıralamasına göre 1. sırada TPM' yi, 2. sırada YPM' yi, 3. sırada KBM' yi, 4. sırada TSM' yi, 5. sırada THM' yi, 6. sırada AFM' yi tercih ettikleri belirlenmiştir.

Elde edilen sonuçlara göre; erkek öğrencilerin dinlemeyi en çok tercih ettikleri müzik türü Arabesk/Fantezi Müzik, dinlemeyi en az tercih ettikleri müzik türü ise Türk Popüler Müziği olarak belirlenmiştir. Kız öğrencilerin dinlemeyi en çok tercih ettikleri müzik türü Türk Popüler Müziği, dinlemeyi en az tercih ettikleri müzik türü olarak ise Arabesk/Fantezi Müzik olarak belirlenmiştir.

- Erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre THM' yi daha çok tercih ettikleri,
- Öğrencilerin TSM tercihlerinin her iki cinsiyet grubu için anlamlı farklılık göstermediği,
- Kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre YPM' yi daha çok tercih ettikleri,
- Kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre TPM' yi daha çok tercih ettikleri,
- Kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre KBM' yi daha çok tercih ettikleri,
- Erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre AFM' yi daha çok tercih ettikleri belirlenmiştir.

5.1.3. Üçüncü Alt Probleme Ait Sonuçlar

Araştırmada ele alınan sınıf düzeyi bağımsız değişkeninin öğrencilerin dinlemeyi tercih ettikleri müzik türleri üzerindeki etkisini özetlemek gerekirse, öğrencilerin grup sıra ortalamaları dikkate alındığında ankete katılan 247 6. Sınıf öğrencisinin yaptıkları müzik tercihleri sıralamasına göre; 1. sırada THM' yi, 2. sırada

TSM' yi, 3. sırada AFM' yi, 4. sırada YPM' yi, 5. sırada TPM' yi, 6. sırada KBM' yi tercih ettikleri belirlenmiştir.

Ankete katılan 248 7. Sınıf öğrencisinin yaptıkları müzik tercihleri sıralamasına göre; 1. sırada TSM' yi, 2. sırada THM' yi, 3. sırada YPM' yi, 4. sırada KBM' yi, 5. sırada TPM' yi, 6. sırada AFM' yi tercih ettikleri belirlenmiştir.

Ankete katılan 260 8. Sınıf öğrencisinin yaptıkları müzik tercihleri sıralamasına göre; 1. sırada AFM' yi, 2. sırada TPM' yi, 3. sırada KBM' yi, 4. sırada YPM' yi, 5. sırada TSM' yi, 6. sırada THM' yi tercih ettikleri belirlenmiştir.

Elde edilen sonuçlara göre; 6. Sınıf öğrencilerinin dinlemeyi en çok tercih ettikleri müzik türü Türk Halk Müziği, dinlemeyi en az tercih ettikleri müzik türü ise Klasik Batı Müziği olarak belirlenmiştir. 7. Sınıf öğrencilerinin dinlemeyi en çok tercih ettikleri müzik türü Türk Sanat Müziği, dinlemeyi en az tercih ettikleri müzik türü ise Arabesk/Fantezi Müzik olarak belirlenmiştir. 8. Sınıf öğrencilerinin dinlemeyi en çok tercih ettikleri müzik türü Arabesk/Fantezi Müzik, dinlemeyi en az tercih ettikleri müzik türü ise Türk Halk Müziği olarak belirlenmiştir.

- 6. Sınıf öğrencilerinin 8. Sınıf öğrencilerine göre THM' yi daha çok tercih ettikleri,
- 7. Sınıf öğrencilerinin 8. Sınıf öğrencilerine göre THM' yi daha çok tercih ettikleri,
- Öğrencilerin TSM tercihlerinin sınıf düzeylerine göre anlamlı farklılık göstermediği,
- Öğrencilerin YPM tercihlerinin sınıf düzeyine göre anlamlı farklılık göstermediği,
- Öğrencilerin TPM tercihlerinin sınıf düzeyine göre anlamlı farklılık göstermediği,
- Öğrencilerin KBM tercihlerinin sınıf düzeyine göre anlamlı farklılık göstermediği,
- Öğrencilerin AFM tercihlerinin sınıf düzeyine göre anlamlı farklılık göstermediği, belirlenmiştir.

5.1.4. Dördüncü Alt Probleme Ait Sonuçlar

Araştırmada ele alınan sınıf düzeyi bağımsız değişkeninin öğrencilerin dinlemeyi tercih ettikleri müzik türleri üzerindeki etkisini özetlemek gerekirse,

öğrencilerin grup sıra ortalamalarına göre ankete katılan 755 öğrenciden köyde yaşayan 56 öğrencinin yaptıkları müzik tercihleri sıralamasına göre 1. sırada THM' yi, 2. sırada TSM' yi, 3. sırada AFM' yi, 4. sırada KBM' yi, 5. sırada YPM' yi, 6. sırada TPM' yi tercih ettikleri belirlenmiştir.

Kasabada yaşayan 3 öğrencinin yaptıkları müzik tercihleri sıralamasına göre 1. sırada THM' yi, 2. sırada TPM' yi, 3. sırada KBM' yi, 4. sırada TSM' yi, 5. sırada AFM' yi, 6. sırada YPM' yi tercih ettikleri belirlenmiştir.

İlçede yaşayan 28 öğrencinin yaptıkları müzik tercihleri sıralamasına göre 1. sırada TPM' yi, 2. sırada TSM' yi, 3. sırada THM' yi, 4. sırada KBM' yi, 5. sırada YPM' yi, 6. sırada AFM' yi tercih ettikleri belirlenmiştir.

Şehirde yaşayan 629 öğrencinin yaptıkları müzik tercihleri sıralamasına göre 1. sırada TPM' yi, 2. sırada AFM' yi, 3. sırada YPM' yi, 4. sırada TSM' yi, 5. sırada KBM' yi, 6. sırada THM' yi tercih ettikleri belirlenmiştir.

Büyükşehirde yaşayan 39 öğrencinin yaptıkları müzik tercihleri sıralamasına göre 1. sırada YPM' yi, 2. sırada KBM' yi, 3. sırada TPM' yi, 4. sırada AFM' yi, 5. sırada THM' yi, 6. sırada TSM' yi tercih ettikleri belirlenmiştir.

Elde edilen sonuçlara göre; ankete katılan 755 öğrenciden köyde yaşayan 56 öğrencinin dinlemeyi en çok tercih ettikleri müzik türü Türk Halk Müziği, köyde yaşayan öğrencilerin dinlemeyi en az tercih ettikleri müzik türü olarak ise Türk Popüler Müziği olarak belirlenmiştir. Kasabada yaşayan 3 öğrencinin dinlemeyi en çok tercih ettikleri müzik türleri Türk Halk Müziği, ,kasabada yaşayan öğrencilerin dinlemeyi en az tercih ettikleri müzik türleri ise Yabancı Popüler Müzik olarak belirlenmiştir. İlçede yaşayan 28 öğrencinin dinlemeyi en çok tercih ettikleri müzik türü Türk Popüler Müziği, ilçede yaşayan öğrencilerin dinlemeyi en az tercih ettikleri müzik türü olarak ise Arabesk/Fantezi Müziği belirlenmiştir. Şehirde yaşayan 629 öğrencinin dinlemeyi en çok tercih ettikleri müzik türü olarak Türk Popüler Müziği, şehirde yaşayan öğrencilerin dinlemeyi en az tercih ettikleri müzik türü olarak ise Türk Halk Müziği belirlenmiştir. Büyükşehirde yaşayan 39 öğrencinin dinlemeyi en çok tercih ettikleri müzik türü olarak Yabancı Popüler Müzik, büyükşehirde yaşayan öğrencilerin dinlemeyi en az tercih ettikleri müzik türü olarak ise Türk Sanat Müziği belirlenmiştir.

- Köyde yaşayan öğrencilerin şehirde yaşayan öğrencilere göre THM' yi daha çok tercih ettikleri,

- Köyde yaşayan öğrencilerin büyükşehirde yaşayan öğrencilere göre THM' yi daha çok tercih ettikleri,
- Öğrencilerin TSM tercihlerinin yaşadıkları bölgeye göre anlamlı farklılık göstermediği,
- Şehirde yaşayan öğrencilerin köyde yaşayan öğrencilere göre YPM' yi daha çok tercih ettikleri,
- Büyükşehirde yaşayan öğrencilerin köyde yaşayan öğrencilere göre YPM' yi daha çok tercih ettikleri,
- İlçede yaşayan öğrencilerin köyde yaşayan öğrencilere göre TPM' yi daha çok tercih ettikleri,
- Şehirde yaşayan öğrencilerin köyde yaşayan öğrencilere göre TPM' yi daha çok tercih ettikleri,
- Büyükşehirde yaşayan öğrencilerin köyde yaşayan öğrencilere göre TPM' yi daha çok tercih ettikleri,
- Öğrencilerin KBM tercihlerinin yaşadıkları bölgeye göre anlamlı farklılık göstermediği,
- Öğrencilerin AFM tercihlerinin yaşadıkları bölgeye göre anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir.

5.1.5. Beşinci Alt Probleme Ait Sonuçlar

Araştırmada ele alınan gelir düzeyi bağımsız değişkeninin öğrencilerin dinlemeyi tercih ettikleri müzik türleri üzerindeki etkisini özetlemek gerekirse; öğrencilerin grup sıra ortalamalarına göre ankete katılan öğrencilerden gelir durumu düşük düzeyde olan 44 öğrencinin yaptıkları müzik tercihleri sıralamalarına göre 1. sırada THM' yi, 2. sırada TSM' yi, 3. sırada AFM' yi, 4. sırada KBM' yi, 5. sırada TPM' yi, 6. sırada YPM' yi tercih ettikleri belirlenmiştir.

Gelir durumu orta düzeyde olan 612 öğrencinin yaptıkları müzik tercihleri sıralamalarına göre 1. sırada TPM' yi, 2. sırada KBM' yi, 3. sırada AFM' yi, 4. sırada THM' yi, 5. sırada TSM' yi, 6. sırada YPM' yi tercih ettikleri belirlenmiştir.

Gelir durumu yüksek düzeyde olan 99 öğrencinin yaptıkları müzik tercihleri sıralamalarına göre 1. sırada YPM' yi, 2. sırada KBM' yi, 3. sırada TSM' yi, 4. sırada AFM' yi, 5. sırada THM' yi, 6. sırada TPM' yi tercih ettikleri belirlenmiştir.

Elde edilen sonuçlara göre; gelir durumu düşük düzeyde olan öğrencilerin dinlemeyi en çok tercih ettikleri müzik türü olarak Türk Halk Müziği, gelir durumu düşük düzeyde olan öğrencilerin dinlemeyi en az tercih ettikleri müzik türü olarak ise Yabancı Popüler Müzik belirlenmiştir. Gelir durumu orta düzeyde olan öğrencilerin dinlemeyi en çok tercih ettikleri müzik türü olarak Türk Popüler Müziği, gelir durumu orta düzeyde olan öğrencilerin dinlemeyi en az tercih ettikleri müzik türü olarak ise Yabancı Popüler Müzik belirlenmiştir. Gelir durumu yüksek düzeyde olan öğrencilerin dinlemeyi en çok tercih ettikleri müzik türü olarak Yabancı Popüler Müzik, gelir durumu yüksek düzeyde olan öğrencilerin dinlemeyi en az tercih ettikleri müzik türü olarak ise Türk Popüler Müziği belirlenmiştir.

- Düşük gelirli öğrencilerin orta gelirli öğrencilere göre THM' yi daha çok tercih ettikleri,
- Düşük gelirli öğrencilerin yüksek gelirli öğrencilere göre THM' yi daha çok tercih ettikleri,
- Öğrencilerin TSM tercihlerinin gelir düzeylerine göre anlamlı farklılık göstermediği,
- Orta gelirli öğrencilerin düşük gelirli öğrencilere göre YPM' yi daha çok tercih ettikleri,
- Yüksek gelirli öğrencilerin düşük gelirli öğrencilere göre YPM' yi daha çok tercih ettikleri,
- Yüksek gelirli öğrencilerin orta gelirli öğrencilere göre YPM' yi daha çok tercih ettikleri,
- Orta gelirli öğrencilerin yüksek gelirli öğrencilere göre TPM' yi daha çok tercih ettikleri,
- Öğrencilerin KBM tercihlerinin gelir düzeyine göre anlamlı farklılık göstermediği,
- Öğrencilerin AFM tercihlerinin gelir düzeyin göre anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir.

5.1.6. Altıncı Alt Probleme Ait Sonuçlar

Araştırmada ele alınan kitle iletişim araçlarından etkilenme durumları bağımsız değişkeninin öğrencilerin dinlemeyi tercih ettikleri müzik türleri üzerindeki etkisini

özetlemek gerekirse; öğrencilerin grup sıra ortalamaları dikkate alındığında ankete katılan 755 öğrenciden kitle iletişim araçlarından hiç etkilenmiyorum cevabını veren 59 öğrencinin yaptıkları müzik tercihleri sıralamalarına göre 1. sırada KBM' yi, 2. sırada YPM' yi, 3. sırada AFM' yi, 4. sırada TSM' yi, 5. sırada THM' yi, 6. sırada TPM' yi tercih ettikleri belirlenmiştir.

Kitle iletişim araçlarından çok az etkileniyorum cevabını veren 290 öğrencinin yaptıkları müzik tercihleri sıralamalarına göre 1. sırada AFM' yi, 2. sırada TPM' yi, 3. sırada THM' yi, 4. sırada YPM' yi, 5. sırada TSM' yi, 6. sırada KBM' yi tercih ettikleri belirlenmiştir.

Kitle iletişim araçlarından büyük ölçüde etkileniyorum cevabını veren 270 öğrencinin yaptıkları müzik tercihleri sıralamalarına göre 1. sırada YPM' yi, 2. sırada TPM' yi, 3. sırada TSM' yi, 4. sırada THM' yi, 5. sırada KBM' yi, 6. sırada AFM' yi tercih ettikleri belirlenmiştir.

Kitle iletişim araçlarından tamamen etkileniyorum cevabını veren 136 öğrencinin yaptıkları müzik tercihleri sıralamalarına göre 1. sırada THM' yi, 2. sırada TSM' yi, 3. sırada KBM' yi, 4. sırada AFM' yi, 5. sırada TPM' yi, 6. sırada YPM' yi tercih ettikleri belirlenmiştir.

Elde edilen sonuçlara göre ankete katılan 755 öğrenciden kitle iletişim araçlarından hiç etkilenmiyorum cevabını veren 59 öğrencinin dinlemeyi en çok tercih ettikleri müzik türü olarak Klasik Batı Müziği, dinlemeyi en az tercih ettikleri müzik türü olarak ise Türk Popüler Müziği belirlenmiştir. Kitle iletişim araçlarından çok az etkileniyorum cevabını veren 290 öğrencinin dinlemeyi en çok tercih ettikleri müzik türü olarak Arabesk/Fantezi Müzik, dinlemeyi en az tercih ettikleri müzik türü olarak ise Klasik Batı Müziği belirlenmiştir. Kitle iletişim araçlarından büyük ölçüde etkileniyorum cevabını veren 270 öğrencinin dinlemeyi en çok tercih ettikleri müzik türü olarak Yabancı Popüler Müzik, dinlemeyi en az tercih ettikleri müzik türü olarak ise Arabesk/Fantezi Müzik belirlenmiştir. Kitle iletişim araçlarından tamamen etkileniyorum cevabını veren 136 öğrencinin dinlemeyi en çok tercih ettikleri müzik türü olarak Türk Halk Müziği, dinlemeyi en az tercih ettikleri müzik türü olarak ise Yabancı Popüler Müzik belirlenmiştir.

- Öğrencilerin THM tercihlerinin kitle iletişim araçlarından etkilenme durumlarına göre anlamlı farklılık göstermediği,

- Öğrencilerin TSM tercihlerinin kitle iletişim araçlarından etkilenme durumlarına göre anlamlı farklılık göstermediği,
- Kitle iletişim araçlarından hiç etkilenmeyen öğrencilerin kitle iletişim araçlarından tamamen etkilenen öğrencilere göre YPM' yi daha çok tercih ettikleri,
- Kitle iletişim araçlarından çok az etkilenen öğrencilerin kitle iletişim araçlarından hiç etkilenmeyen öğrencilere göre TPM' yi daha çok tercih ettikleri,
- Kitle iletişim araçlarından büyük ölçüde etkilenen öğrencilerin kitle iletişim araçlarından hiç etkilenmeyen öğrencilere göre TPM' yi daha çok tercih ettikleri,
- Kitle iletişim araçlarından hiç etkilenmeyen öğrencilerin kitle iletişim araçlarından çok az etkilenen öğrencilere göre KBM' yi daha çok tercih ettikleri,
- Kitle iletişim araçlarından hiç etkilenmeyen öğrencilerin kitle iletişim araçlarından büyük ölçüde etkilenen öğrencilere göre KBM' yi daha çok tercih ettikleri,
- Kitle iletişim araçlarından hiç etkilenmeyen öğrencilerin kitle iletişim araçlarından tamamen etkilenen öğrencilere göre KBM' yi daha çok tercih ettikleri,
- Kitle iletişim araçlarından çok az etkilenen öğrencilerin kitle iletişim araçlarından büyük ölçüde etkilenen öğrencilere göre AFM' yi daha çok tercih ettikleri belirlenmiştir.

5.1.7. Yedinci Alt Probleme Ait Sonuçlar

Araştırmada ele alınan sosyal çevreden etkilenme durumu bağımsız değişkeninin öğrencilerin dinlemeyi tercih ettikleri müzik türleri üzerindeki etkisini özetlemek gerekirse; öğrencilerin grup sıra ortalamaları dikkate alındığında ankete katılan 755 öğrenciden müzik tercihlerinin oluşmasında ailelerinden etkilenen 74 öğrencinin yaptıkları müzik tercihleri sıralamalarına göre 1. sırada THM' yi, 2. sırada TSM' yi, 3. sırada YPM' yi, 4. sırada AFM' yi, 5. Sırada TPM' yi, 6. sırada KBM' yi tercih ettikleri belirlenmiştir.

Arkadaşlarından etkilenen 136 öğrencinin yaptıkları müzik tercihleri sıralamalarına göre 1. sırada TPM' yi, 2. sırada YPM' yi, 3. sırada AFM' yi, 4. sırada KBM' yi, 5. sırada TSM' yi, 6. sırada THM' yi tercih ettikleri belirlenmiştir.

Müzik öğretmenlerinden etkilenen 204 öğrencinin yaptıkları müzik tercihleri sıralamalarına göre 1. sırada THM' yi, 2. sırada TSM' yi, 3. sırada AFM' yi, 4. sırada TPM' yi, 5. sırada KBM' yi, 6. sırada YPM' yi tercih ettikleri belirlenmiştir.

Hiç kimseden etkilenmeyen 31 öğrencinin yaptıkları müzik tercihleri sıralamalarına göre 1. sırada YPM' yi, 2. sırada KBM' yi, 3. sırada AFM' yi, 4. sırada TPM' yi, 5. sırada TSM' yi, 6. sırada THM' yi tercih ettikleri belirlenmiştir.

Elde edilen sonuçlara göre; müzik dinleme alışkanlıklarının oluşmasında ailelerinden etkilenen öğrencilerin en çok Türk Halk Müziğini, en az Klasik Batı Müziğini dinledikleri belirlenmiştir. Müzik dinleme alışkanlıklarının oluşmasında arkadaşlarından etkilenen öğrencilerin en çok Türk Popüler Müziğini, en az Türk Halk Müziğini dinledikleri belirlenmiştir. Müzik dinleme alışkanlıklarının oluşmasında müzik öğretmenlerinden etkilenen öğrencilerin en çok Türk Halk Müziğini, en az Yabancı Popüler Müziği dinledikleri belirlenmiştir. Müzik dinleme alışkanlıklarının oluşmasında hiç kimseden etkilenmeyen öğrencilerin en çok Yabancı Popüler Müziğini, en az Türk Halk Müziğini dinledikleri belirlenmiştir.

- Ailelerinden etkilenen öğrencilerin arkadaşlarından etkilenen öğrencilere göre THM' yi daha çok tercih ettikleri,
- Ailelerinden etkilenen öğrencilerin hiç kimseden etkilenmeyen öğrencilere göre THM' yi daha çok tercih ettikleri,
- Müzik öğretmenlerinden etkilenen öğrencilerin arkadaşlarından etkilenen öğrencilere göre THM' yi daha çok tercih ettikleri,
- Müzik öğretmenlerinden etkilenen öğrencilerin hiç kimseden etkilenmeyen öğrencilere göre THM' yi daha çok tercih ettikleri,
- Ailelerinden etkilenen öğrencilerin arkadaşlarından etkilenen öğrencilere göre TSM' yi daha çok tercih ettikleri,
- Ailelerinden etkilenen öğrencilerin hiç kimseden etkilenmeyen öğrencilere göre TSM' yi daha çok tercih ettikleri,
- Müzik öğretmenlerinden etkilenen öğrencilerin arkadaşlarından etkilenen öğrencilere göre TSM' yi daha çok tercih ettikleri,

- Müzik öğretmenlerinden etkilenen öğrencilerin hiç kimseden etkilenmeyen öğrencilere göre TSM' yi daha çok tercih ettikleri,
- Ailelerinden etkilenen öğrencilerin müzik öğretmenlerinden etkilenen öğrencilere göre YPM' yi daha çok tercih ettikleri,
- Arkadaşlarından etkilenen öğrencilerin müzik öğretmenlerinden etkilenen öğrencilere göre YPM' yi daha çok tercih ettikleri,
- Hiç kimseden etkilenmeyen öğrencilerin müzik öğretmenlerinden etkilenen öğrencilere göre YPM' yi daha çok tercih ettikleri,
- Arkadaşlarından etkilenen öğrencilerin ailelerinden etkilenen öğrencilere göre TPM' yi daha çok tercih ettikleri,
- Arkadaşlarından etkilenen öğrencilerin müzik öğretmenlerinden etkilenen öğrencilere göre TPM' yi daha çok tercih ettikleri,
- Arkadaşlarından etkilenen öğrencilerin hiç kimseden etkilenmeyen öğrencilere göre TPM' yi daha çok tercih ettikleri,
- Hiç kimseden etkilenmeyen öğrencilerin arkadaşlarından etkilenen öğrencilere göre KBM' yi daha çok tercih ettikleri,
- Hiç kimseden etkilenmeyen öğrencilerin müzik öğretmenlerinden etkilenen öğrencilere göre KBM' yi daha çok tercih ettikleri,
- Öğrencilerin AFM tercihlerinin sosyal çevrelerinden etkilenme durumlarına göre anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir.

5.1.8. Sekizinci Alt Probleme Ait Sonuçlar

Araştırmada ele alınan müzikle aktif olarak ilgilenme durumu bağımsız değişkeninin öğrencilerin dinlemeyi tercih ettikleri müzik türleri üzerindeki etkisini özetlemek gerekirse; öğrencilerin grup sıra ortalamaları dikkate alındığında ankete katılan 755 öğrenciden müzikle aktif olarak ilgilenen 240 öğrencinin yaptıkları müzik tercihleri sıralamalarına göre 1. sırada YPM' yi, 2. sırada KBM' yi, 3. sırada TPM' yi, 4. sırada TSM' yi, 5. sırada THM' yi, 6. sırada AFM' yi tercih ettikleri belirlenmiştir.

Müzikle aktif olarak ilgilenmeyen 515 öğrencinin yaptıkları müzik tercihleri sıralamalarına göre 1. sırada AFM' yi, 2. sırada THM' yi, 3. sırada TSM' yi, 4. sırada TPM' yi, 5. sırada KBM' yi, 6. sırada YPM' yi tercih ettikleri belirlenmiştir.

Elde edilen sonuçlara göre; müzikle aktif olarak ilgilenen öğrencilerin dinlemeyi en çok tercih ettikleri müzik türü olarak Yabancı Popüler Müziği, dinlemeyi

en az tercih ettikleri müzik türü olarak ise Arabesk/Fantezi Müzik belirlenmiştir. Müzikle aktif olarak ilgilenmeyen öğrencilerin dinlemeyi en çok tercih ettikleri müzik türü olarak Arabesk/Fantezi Müziği, dinlemeyi en az tercih ettikleri müzik türü olarak ise Yabancı Popüler Müzik belirlenmiştir.

- Öğrencilerin THM tercihlerinin müzikle aktif olarak ilgilenme durumlarına göre anlamlı farklılık göstermediği,
- Öğrencilerin TSM tercihlerinin müzikle aktif olarak ilgilenme durumlarına göre anlamlı farklılık göstermediği,
- Müzikle aktif olarak ilgilenen öğrencilerin müzikle aktif olarak ilgilenmeyen öğrencilere göre YPM' yi daha çok tercih ettikleri,
- Öğrencilerin TPM tercihlerinin müzikle aktif olarak ilgilenme durumlarına göre anlamlı farklılık göstermediği,
- Öğrencilerin KBM tercihlerinin müzikle aktif olarak ilgilenme durumlarına göre anlamlı farklılık göstermediği,
- Öğrencilerin AFM tercihlerinin müzikle aktif olarak ilgilenme durumlarına göre anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir.

5.2. Öneriler

- Öğrenciler aileleri, öğretmenleri, kısacası sosyal çevreleri tarafından konser, çalgı kursları, okul korosu gibi etkinliklere yönlendirilebilir.
- Farklı yerleşim bölgelerindeki idari yönetim kurumlarının halka açık müzik etkinlikleri, çalgı kursları gibi sosyal ve kültürel faaliyetler düzenlemesi; halkın bu etkinliklere katılmaları hususunda teşvik edilmeleri sağlanabilir.
- Öğrencilerin iyi birer müzik dinleyicisi olmaları ve iyi bir müzik kültürü kazanmaları için ailelerinin çocuklara farklı müzik türlerini dinleyecek ortamlar hazırlamaları, çocuklarını farklı müzik türleri hakkında bilgilendirmeleri sağlanabilir.
- Öğrencilerin ailelerinin ve çevrelerinin onların müziksel kültürlenmelerini olumsuz yönde etkileyecek müzik türlerini dinlemekten sakınmaları sağlanabilir.
- Ev ve okul ortamında, öğrencilere bilinçli bir şekilde öncelikli olarak kendi kültürümüzün eserleri olmak üzere evrensel ve sanatsal eserler dinletilebilir.

- Öğrencilerin iyi bir müzik kültürü kazanmalarını sağlamak amacıyla, öğrencilerin ebeveynleri ve öğretmenleri tarafından farklı müzik türlerini içinde barındıran, kendilerine ait seçkin eserlerden oluşan müzik arşivi oluşturmaları konusunda teşvik etmeleri sağlanabilir.
- Televizyon başta olmak üzere medyada öğrencilere yönelik eğitici müziksel programların yer alması, bu programların gençlere ve çocuklara olumlu örnek sunacak biçimde düzenlenmesi sağlanabilir.
- İlgili kurumların çocukların müziksel eğitimi yönünden kitle iletişimden olumsuz yönde etkilenmemelerini sağlamak amacıyla gerekli önlemleri almaları sağlanabilir.
- Bu araştırma sınırlılıklarından dolayı Kars İli'nde öğrenim gören ilköğretim 2. Kademe öğrencilerini kapsamaktadır. Bu araştırma farklı değişkenler ele alınarak farklı yerleşim bölgelerinde, farklı öğrenim ve farklı yaş düzeyindeki bireylere uygulanabilir.

5. KAYNAKÇA

- Artemiz, B. (2009). *Ergenlerin Farklı Müzik Türlerine İlişkin İlgileri İle Kişilik Özellikleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Biricik, D.E. (2007). *İlköğretim İkinci Kademe Öğrencilerinin Müzikal Bilgi Düzeyi İle Müzikal Beğenileri Arasındaki İlişki*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Biröl, Bülent. (2002). Toplumsal Yapılanmayla Kültürel ve Müziksel Gelişim Arasındaki İlişki, Arzu Cengiz. (Editör). *21.yy Başında Türkiye’de Müzik Sempozyumu*. Ankara: Rekmay Ltd. Şti, ss.419-423.
- Çoban, A. (2005). *Müzikterapi* . (1. Baskı). İstanbul: Timaş Yayınları
- Bulut, D., Altay, E. (2012). İlköğretim İkinci Kademe Öğrencilerinin Müzik Profilleri Yozgat İli Örneği. *Kastamonu Eğitim Dergisi*. 20 (1), 237-254.
- Doğan, H. (2008). *İlköğretim 2. kademe Öğrencilerinin Müzik Türü Tercihlerinin Çeşitli Değişkenler Açısından Değerlendirilmesi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.
- Erdal, B. (2009). *Müzik Türlerinin Tercih Edilmesinde Kişilik Özellikleri ve Beğeni İlişkisi*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, İzmir.
- G. Otacıoğlu, S. (2008). *Müzik Psikolojisi I: Müzik Psikolojisinin ABC’ si*. (1. Baskı). Ankara: Pegem Akademi
- Güngör, N. (1993). *Arabesk: Sosyokültürel Açından Arabesk Müzik*. (2. Baskı). Ankara: Bilgi Yayınevi
- İlik, A.A. (1994). *Sevgili Müzik*. (1. Baskı). Ankara: Arkadaş Yayınları
- İmik, Ü. (2007). *Sosyal Statünün Müziksel Beğeniye Etkileri*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri.
- Khan, I, S. (2001). *Müzik İnsan Ve Evren Arasındaki Köprü*. (2. baskı). İstanbul: Arıtan Yayınevi.
- Say, A. (2006). *Müziğin Kitabı*. (3. Basım). Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Şentürk, N. (2001, 01-02-03 Kasım). *Türkiye’de Ortaöğretim Kurumlarında Görev Yapan Müzik Öğretmenlerinin Koro Eğitimi ve Yönetiminde Karşılaştıkları Sorunlar*, Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı I. Ulusal Koro Eğitimi ve Yönetimi Sempozyumu, Ankara Baskı: Rekmay Ltd. Şti syf:141-146

- Uçan, A. (2005). *Müzik Eğitimi Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar ve Türkiye'deki Durum*. (3. basım). Ankara: Evrensel Müzikevi
- Ulutürk, N.(2008). *Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Öğrencilerinin Dinlemeyi Tercih Ettikleri Müzik Türleri*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Uslu, B,N.(2010). *Niğde İlinde Görev Yapmakta Olan Müzik Öğretmenleri İle Niğde Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda Öğrenim Görmekte Olan Üniversite Öğrencilerinin Çeşitli Değişkenler Açısından Müziksel Beğenilerinin İncelenmesi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Niğde.
- Uz, T.(2010). *İlköğretim Okul Servislerinde Dinlenen/Dinletilen Müziklerin İncelenmesi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Y, Orhan, Ş. (2003) *Okul Servis Araçlarında Dinlenildiği Belirlenen Müzik Türlerinin Ergenlerin Depresyon ve Kaygı Düzeylerine Etkileri*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Aydoğan, Y., Gürsoy, F., (2007). Müzik dinleme alışkanlıklarının ve bazı değişkenlerin lise ikinci sınıf öğrencilerinin sürekli kaygı düzeyleri üzerindeki etkilerinin incelenmesi. *AİBÜ Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7 (1). 64-73.
- Yurga, C. (2010). *20. Yüzyılda Türkiye' de Popüler Müzikler*. (2. Baskı) Ankara: Pegem Akademi
- (www.bilgiustam.com/rock-muzik-nedir-rock-muzigin--turleri-ve-tarihcesi/)adresinden 26.08.2013 tarihinde alınmıştır.
- (http://tr.wikipedia.org/wiki/Heavy_metal) adresinden 18.07.2013 tarihinde alınmıştır.
- (http://tr.wikipedia.org/wiki/Rock_m%C3%BCzik#T.C3.BCrkiye.27de_rock_m.C3.BC) adresinden 18.07.2013 tarihinde alınmıştır.
- (<http://e-dergi.atauni.edu.tr./index.php/kkefd/article/viewFile/4109/3933>) adresinden 18.07.2013 tarihinde alınmıştır.
- (<http://www.akademikbakis.org>) adresinden 18.07.2013 tarihinde alınmıştır.
- (http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts&arama=kelime&guid=TDK.GTS.527b9eea2094b2.03092897) adresinden 18.07.2013 tarihinde alınmıştır.
- (http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts&arama=kelime&guid=TDK.GTS.527ba0bc764cf7.26970632) adresinden 18.07.2013 tarihinde alınmıştır.

EKLER

EK 1: ANKET

Sevgili Öğrenciler;

Bu anket, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı Tezli Yüksek Lisans Programı Yüksek Lisans Tezi için, Kars İli'nde öğrenim gören ilköğretim 2. Kademe öğrencilerine, gerekli verilerin elde edilebilmesi amacıyla öğrencilerin görüşlerini almak amacıyla tasarlanmıştır. Bu nedenle vereceğiniz yanıtlar bu araştırmanın doğru verilerle sonuca ulaşmasında önemli bir yer tutacaktır.

Yukarıda verilen açıklamalar doğrultusunda anketle ilgili vereceğiniz bilgilerin sadece bu araştırma için kullanılacağını, kişisel bilgilerinizin bir başka kişi ya da kuruma verilmeyeceğini belirterek, çalışmaya yapacağınız katkılarınız için hepinize teşekkür ederim.

Remziye Ezgi GÖKSEL

Müzik Öğretmeni

1-Cinsiyetiniz

( ) Erkek ( ) Kız

2-Sınıfınız

( ) 6.sınıf ( ) 7.sınıf ( ) 8.sınıf

3- Hayatınızın büyük bir kısmını hangi yerleşim bölgesinde geçirdiniz?

- a) Köy ( )
- b) Kasaba ( )
- c) İlçe ( )
- d) Şehir ( )
- e) Büyükşehir ( )

4- Ailenizin gelir durumu nedir?

- a) Düşük ( )
- b) Orta ( )
- c) Yüksek ( )

5-Kitle iletişim araçları (radyo, TV, v.b) müziksel tercihinizi ne ölçüde etkilemektedir?

- a) Hiç etkilemiyor ( )
- b) Çok az etkiliyor ( )
- c) Büyük ölçüde etkiliyor ( )
- d) Tamamen etkiliyor ( )

6-Müziksel tercihinizin oluşmasında sizi en çok kimin etkilediğini düşünüyorsunuz?

- a) Ailemin ( )
- b) Arkadaşlarımın ( )
- c) Müzik öğretmenlerimin ( )
- d) Hiç kimsenin ( )

7-Günlük hayatınızda müzikle aktif olarak ilgileniyor musunuz? (enstruman çalmak, müzik topluluklarında yer almak, özel müzik eğitimi v.b)

- a) Evet ( )
- b) Hayır ( )

BÖLÜM II: FARKLI MÜZİK TÜRLERİNE İLİŞKİN TERCİHLER

1-Aşağıda yer alan 6 müzik türünü en çok tercih ettiğiniz 1, en az tercih ettiğiniz 6 numaraya denk gelecek şekilde numaralandırınız.

- a) Geleneksel Türk Halk Müziği ( )
- b) Geleneksel Türk Sanat Müziği ( )
- c) Yabancı Popüler Müzik ( )
- d) Türk Popüler Müziği ( )
- e) Klasik Batı Müziği ( )
- f) Arabesk/Fantezi Müzik ( )

EK: 2

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ'ne

Enstitünüzün Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı'nda
108122114 numaralı Tezli Yüksek Lisans Programı öğrencisiyim.

“İlköğretim 2.Kademe Öğrencilerinin Farklı Müzik Türlerine İlişkin Tercihlerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi (Kars İli Örneği)” konulu araştırmamı gerçekleştirmek için ekte bulunan anketi, ilköğretim okullarında 2.kademede öğrenim gören öğrencilere uygulamam gerekmektedir. Bu çalışmayı yapmak amacıyla Kars İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nden gerekli izin alınması için,

Gereğini arz ederim.

Remziye Ezgi GÖKSEL

T.C.
KARS VALİLİĞİ
Milli Eğitim Müdürlüğü

Sayı :B.08.4.MEM.0.36.20.00.604.01- 6200
Konu : Tez Çalışması

12 MART 2013

GAZİ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Eğitim Bilimleri Enstitüsü)
ANKARA

İlgi: Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nün, 01.03.2012 tarih ve 2013 sayılı yazıları.

Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nün ilgi sayılı yazıları ile İlimiz merkezinde bulunan İlköğretim Okullarında uygulanmak istenen "**İlköğretim 2.kademe öğrencilerinin farklı müzik türlerine ilişkin tercihlerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi**" tez çalışması ile ilgili Valilik Makamınının 21.03.2012 tarih ve 6137 sayılı Olurları yazımız ekinde gönderilmiştir.

Gereğini rica ederim.

İbrahim AKKİŞ
Vali a.
Milli Eğitim Müdürü

EKİ:
Onay (1 Syf)

Adres: Milli Eğitim Müdürlüğü Tel :0 474 2128226
KARS Fax : 0 474 2128229

E.Mail: meb@karsmem.gov.tr
İnt.Adresi: Karsmem@meb.gov.tr

DANIŞMA
444 0 632
HATTI

EGİTİME
%100
DESTEK

T.C.
KARS VALİLİĞİ
Milli Eğitim Müdürlüğü

Sayı :B.08.4.MEM.0.36.00.20.00.604.01/ 6137
Konu :Tez Çalışması

21 Mart 2012

VALİLİK MAKAMINA
KARS

İlgi :Milli Eğitim Bakanlığı Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü'nün, 07/03/2012 tarih, B.08.0.YET.00.20.00.0/3616 sayılı ve 2012/13 sayılı Genelgeleri.

Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi Ezgi GÖKSEL Prof. Nezihe ŞENTÜRK'ün danışmanlığında yürüttüğü "İlköğretim 2.Kademe Öğrencilerinin farklı müzik türlerine ilişkin tercihlerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi" konulu tez çalışmasının İlimiz Merkezinde bulunan İsmet Paşa İlköğretim Okulu, Fevzi Paşa İlköğretim Okulu, Mihralibey İlköğretim Okulu ile Özel Çelik Başarı İlköğretim Okulunda öğrenim gören 2.kademe öğrencilerine uygulanması, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nün, 01.03.2012 tarihli yazıları ile istenilmektedir.

Yukarıda Adı geçen tarafından, ilgili tez çalışmasını, Milli Eğitim Bakanlığı Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü'nün, ilgi genelgeleri doğrultusunda, İlimiz Merkezinde bulunan İsmet Paşa İlköğretim Okulu, Fevzi Paşa İlköğretim Okulu, Mihralibey İlköğretim Okulu ile Özel Çelik Başarı İlköğretim Okulunda öğrenim gören 2.kademe öğrencilerine eğitimi öğretimi aksatmayacak şekilde uygulanması, Müdürlüğümüzce uygun görülmektedir.

Makamlarınızca da uygun görüldüğü takdirde Olur'larınıza arz ederim.

Yıldırım ALKİŞ
Milli Eğitim Müdürü

OLUR
21..03/2012

Karahan DASTAN
Vali a
Vali Yardımcısı

Adres: Milli Eğitim Müdürlüğü Tel :0 474 2128226 E.Mail: meb@karsmem.gov.tr
KARS Fax : 0 474 2128229 İnt.Adresi: Karsmem@meb.gov.tr